

Kommuneplanens samfunnsdel, høringsuttalelser til formannskapets høringsutkast

1. Fylkesmannen i Trøndelag, datert 05.06.2020
2. Trøndelag fylkeskommune, datert 26.06.2020
3. Statens vegvesen, datert 25.06.2020
4. Direktoratet for mineralforvaltning, datert 19.06.2020
5. Kystverket Midt-Norge, datert 12.05.2020
6. Avinor, datert 23.06.2020
7. Sametinget, datert 24.06.2020
8. Plankonsulenten i Nord-Trøndelag reinbeiteområde, datert 18.06.2020
9. Saanti sitje, uttalelse datert 03.07.2020
10. Dsb, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, datert 11.05.2020
11. Mattilsynet, datert 23.06.2020
12. Bane Nor, datert 11.05.2020
13. Malvik kommune, uttalelse journalført 15.05.2020
14. Stjørdal ungdomsråd, datert 19.06.2020
15. Utdanningsforbundet Stjørdal 23.06.2020
16. Oppvekst, Omsorg, Barnetalsperson og Samfunnsmedisinsk enhet, mottatt 23.06.2020
17. Veiledere i Stjørdal ungdomsråd, datert 22.06.2020
18. Biblioteksjefen i Stjørdal, datert 25.06.2020
19. Klima og miljøforum, uttalelse journalført 24.06.2020

Høringsuttalelser til kommuneplanens arealdel som også i stor grad berører samfunnsdelen:

1. Uttalelse fra fylkesmannen, datert 22.06.2020
2. Statens vegvesen, datert 24.06.2020
3. BaneNor, datert 18.06.2020
4. AtB, datert 10.06.2020

Fylkesmannen i Trøndelag

Tröndelagen fylhkenålma

Vår dato:

15.06.2020

Vår ref:

2020/5787

Deres dato:

06.05.2020

Deres ref:

2018/4429-23

Stjørdal kommune

Postboks 133 / 134

7501 STJØRDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Tor Sæther, 73 19 92 82

Uttalelse - kommuneplanens samfunnsdel - Stjørdal kommune

Helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling

Kommuneplanens samfunnsdel er verktøyet for kommunens helhetlige planlegging. Samfunnsdelen har to hovedinnretninger:

- Kommunesamfunnet som helhet
- Kommunen som organisasjon

Kommuneplanens samfunnsdel skal gi overordnede mål og føringer for utvikling av kommunesamfunnet og for kommunen som organisasjon. Planen skal gi overordnede mål for sektorenes planlegging og retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i den kommunale virksomheten.

I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen vektlegge viktige utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og synliggjøre de strategiske valg kommunen tar. Spesielt viktig er dette for sentrale samfunnsforhold som folkehelse, barn og unge, integrering, næringspolitikk m.m.

I samfunnsdelen tas det også strategiske valg for å nå de fastsatte målene for utviklingen av kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen er derfor et godt verktøy for strategisk overordnet styring og dette forsterkes ved å knytte handlingsdelen til samfunnsdelen. Gjennom en slik kobling muliggjøres en sterkere strategisk styring og prioritering av arbeidsoppgaver. Handlingsdelen bør derfor være en del av kommunens økonomiske styringsinstrumenter og resultatvurderinger. Dette gjelder økonomiplan, budsjett, regnskap og årsmeldinger. Handlingsdelen angir hvordan planene skal følges opp.

Samfunnsdelen trenger ikke være mer omfattende enn nødvendig. Det er viktig å legge vekt på tilpasning til kommunenes behov. Kommunen kan ved å prioritere satsingsområder i samfunnsdelen sikre forankring og politisk forutsigbarhet for kommende planprosesser, og da med den kommunale planstrategien som et godt utgangspunkt.

Et viktig prinsipp i plan- og bygningsloven er at det skal være sterk kobling mellom samfunnsdel og arealdel. Samfunnsdelen skal gi føringer for kommuneplanens arealdel, for eksempel med grunnlag i folketallsutvikling og fremtidig behov for utbyggingsmønstre. Arealdelen er et kartmessig bilde av prioriteringer og satsinger i samfunnsdelen, samtidig som kommunens arealressurser og infrastruktur påvirker utviklingsmulighetene.

Fylkesmannens vurdering av kommuneplanens samfunnsdel

Forut for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel har Stjørdal kommune vedtatt kommunal planstrategi for kommende fireårsperiode. I Fylkesmannens uttalelse til planstrategien ble det påpekt at materialet var oversiktlig og systematisk, og virket å være godt gjennomarbeidet. Videre ble det vist til at kommunens grep om å koble strategiarbeidet til samfunnsdelen ville være ressursbesparende. Samtidig ble det etterlyst en noe mer konkretisering av utfordringene innenfor sektorene i planstrategien.

Kommuneplanens samfunnsdel som nå er sendt på høring følger i liten grad opp intensjonene og de prioriterte strategiene i planstrategien, slik Fylkesmannen vurderer det. Oppsummert synes planforslaget i liten grad å ha et helhetlig fokus på Stjørdal som kommunesamfunn.

Det er vanskelig å se hvordan målene, de kritiske suksessfaktorene og måleindikatorne i dokumentet bidrar til å løfte frem og vektlegge viktige utfordringer knyttet til samfunnsutviklingen og hvilke strategiske valg kommunen bør foreta. Samfunnsdelens oppgave som blant annet å gi føringer for kommuneplanens arealdel, for eksempel folketallsutvikling og utbyggingsmønstre, vurderes å være svak. Dette innebærer at koblingen mellom samfunnsdel og arealdel ikke er tilstede i tilstrekkelig grad.

Det er Fylkesmannens oppfatning at forslaget til kommuneplanens samfunnsdel ikke gir en helhetlig tilnærming til kommunens overordna planverk, og derfor heller ikke fremstår som det verktøyet for strategisk styring den er ment å være. Det er vanskelig å se hvordan sammenhengen fra kommunal planstrategi til kommuneplanen med handlingsdel, og dennes integrering med kommunens økonomiske planlegging, blir ivaretatt i samfunnsdelen som er sendt på høring.

Fylkesmannen gjerne går i dialog med kommunen om det ønskes utdyping av våre vurderinger og/eller innspill til hvordan utkastet til samfunnsdel kan forbedres.

Med hilsen

Frank Jenssen
fylkesmann

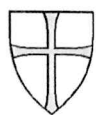
Mari Mogstad
direktør
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Trøndelag fylkeskommune Fylkets hus, Postboks 2560 7735 STEINKJER

STJØRDAL KOMMUNE
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Vår dato: 26.06.2020
Deres dato:

Vår referanse: 201844926-9
Deres referanse: 2018/4429-23

Vår saksbehandler:
Eigil Kosi Jaren

Fylkeskommunens uttalelse til høring av samfunnsdelen til kommuneplanen, Stjørdal kommune

Vi viser til forslag til kommuneplanens samfunnsdel som Stjørdal kommune har sendt til uttalelse. Samfunnsdelen er kort og konsis med fire mål for å oppfylle visjonen *Annerledes kommunen – et godt valg for fremtiden*.

Høringsutkastet er formannskapetets forslag og er adskillig kortere enn kommunedirektørens forslag som var til behandling.

Politisk engasjement og eierskap til samfunnsdelen i kommunen er viktig. Dette vil kunne bidra til en god og bred styring for å oppnå målene for Stjørdalssamfunnet.

Forholdet til statlige og regionale føringer

I mai 2019 ble Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 vedtatt. Denne legger frem hvordan Regjeringen forventer at regional og kommunal planlegging skal gjennomføres for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Det er også beskrevet at de nasjonale forventningene *skal* følges opp i kommunens planer.

FNs 17 bærekraftsmål skal være grunnlaget for regional og kommunal planlegging. Kommunene er nøkkelaktører for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling i Norge. Fylkeskommunen savner en tydeliggjøring av hva og hvordan Stjørdal kommune skal bidra til realisering av bærekraftsmålene. Både for kommunen som virksomhet, men også for samfunnet for øvrig. Det hadde etter vår vurdering vært en styrke om dette kom tydeligere fram i samfunnsplanen.

Trøndelag fylkeskommunes planstrategi ble vedtatt i fylkestinget 17. juni. Slik vi kan se støtter målene i Stjørdal kommunes samfunnsdel deler av satsningsområdene for Trøndelag, vedtatt i Trøndelagsplanen – Regional planstrategi for fylkestingsperioden 2020-2023.

Medvirkning og folkehelse

Medvirkning og bred deltakelse i kommunal samfunnsplanlegging er et viktig virkemiddel for å sikre lokale fellesverdier og grunnleggende levekår. God medvirkning fra innbyggerne i kommunen har mange positive effekter både på samfunnsnivå og for menneskene som medvirker. Dette gjelder enten det handler om barn, ungdom eller voksne.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kommunal

Det kommer ikke frem av samfunnsdelen hvordan medvirkning fra Stjørdalssamfunnet er behandlet i arbeidet, og særlig vil dette være relevant til oppbygging av målene.

Samfunnsdelen som grunnmur

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnmuren for kommunen som virksomhet. Basert på målene som er satt i samfunnsdelen vil mange av kommunen virksomheter kunne relatere seg til disse, men trolig ikke alle. Fylkeskommunen vil oppfordre kommunen til å tenke på all virksomhet, hvordan disse kan arbeide mot mål i samfunnsdelen og hvordan dette kan kobles til økonomiplanarbeidet.

Samfunnsdelen skal også peke på langsiktige utviklingstrekk og peke ut arealstrategier for kommunen. Basert på samfunnsdelen som er sendt på høring kan mål 1, 2 og 3 ses på som dette. Målene gir riktignok rom for tolkning og kan virke å være noe motstridende. Særlig om man legger Byvekstavtalen og nullvekstmålet til grunn. Det vil etter vår vurdering styrke samfunnsdelen som styringsverktøy om kommunen har tydelige arealstrategier som bygger oppunder ønska utvikling av Stjørdalssamfunnet.

Avslutningsvis

Fylkeskommunen merker seg at Stjørdal kommune ønsker en kort samfunnsdel som er lett å lese og lett å bruke. At planene blir brukt og fulgt opp anser også fylkeskommunen som det viktigste.

Basert på våre innspill, bistår gjerne fylkeskommunen i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Med vennlig hilsen

Anne Caroline Haugan
Seksjonsleder

Eigil Kosi Jaren
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kopimottakere:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG
BANE NOR TRONDHEIM
KYSTVERKET MIDT-NORGE

Statens vegvesen

STJØRDAL KOMMUNE
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Ola Belsaas / 74122693

Vår referanse:
20/83859-3

Deres referanse:
2018/4429-23

Vår dato:
25.06.2020

Statens vegvesens uttalelse til offentlig ettersyn av forslag til kommuneplanen samfunnsdel 2020–2032 i Stjørdal kommune

Vi viser til deres oversendelse datert 6. mai i år.

Statens vegvesen har ansvar for å påse at føringene i Nasjonal transportplan, statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss videre som forvalter av riksveg og som faglig sektormyndighet for vegtransport.

Bakgrunnen for saken er at Stjørdal kommune har sendt ut forslag til kommuneplanens samfunnsdel 2020–2032 på høring. Planforslaget omfatter en beskrivelse av kommunens langsiktige utfordringer og målsettinger for samfunnsutviklingen (mål og strategier) basert på en rekke fagnotater og øvrige grunnlagsdokumenter som fastsatt i vedtatt planprogram.

Statens vegvesens kommentarer

Som kommunens overordnede styringsdokument er samfunnsdelen en avgjørende premissleverandør for blant annet kommuneplanens arealdel, som igjen setter rammene for mange arealplaner som en «fysisk» orientert fagmyndighet som Vegvesenet normalt er opptatt av. Det er imidlertid avgjørende for en kommunes langsiktige utvikling at utfordringer og målsettinger identifiseres og defineres før de materialiseres i forslag til arealdisposisjoner, og av den grunn er samfunnsdelen av stor interesse også for Statens vegvesen.

Stjørdal kommune har lang tradisjon for grundige planprosesser, og kommunedirektørens forslag til samfunnsdel av 5. mars framstod som ambisiøs, systematisk og gjennomarbeidet. Vektleggingen av barn og unge, samt FNs bærekraftsmål som utgangspunkt for hovedmål og strategier, vitner om et overordnet og langsiktig perspektiv. Med formannskapetets versjon av 29. april, som er på høring, synes perspektivet imidlertid redusert til de meget nære forhold.

Postadresse
Statens vegvesen

Telefon: 22 07 30 00

Kontoradresse
Byavegen 48
7715 STEINKJER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Org.nr: 971032081

Vi tror at grepet som ble gjort fra kommunedirektørens opprinnelige forslag til formannskapetets endelige forslag, kan gjøre det mer krevende for kommunen å bruke samfunnsdelen som et verktøy for styring. Innrettingen ble med dette endret fra en plan med fokus på bærekraft og klima/miljø, til en plan som signaliserer at her skal som et utgangspunkt det meste være mulig å få til nær sagt hvor som helst. Det er utvilsomt kommunestyrets privilegium å både gi signaler, definere målsettinger og utarbeide strategier for å nå målene. Med en så vidt «imøtekommende» innretning på planen, kan det dog skapes forventninger som det i etterkant og praksis kan vise seg vanskelig å oppfylle.

I vår samtidige uttalelse til kommuneplans arealdel har vi påpekt at Stjørdal kommunes fire hovedmål rommer minst én potensiell innbyrdes konflikt, som overordnede målsettinger riktignok gjerne gjør: Mål 1 ønsker vekst og tilflytting i hele kommunen, mens en i mål 2 og 4 målbærer fortetting i sentrum og ønsket om å være en foregangskommune innen klima og miljø. I praksis betyr dette at man ønsker seg «begge deler», noe som er forståelig. Samtidig krever det at praktisk politikk og forvaltning definerer hvordan dette skal balanseres med hensyn til hvor utbygging kan finne sted, omfanget av denne og hvordan konsekvenser som ny trafikk skal håndteres.

Statens vegvesen savner derfor en sterkere binding mellom det forholdsvis kortfattede forslaget til samfunnsdel, og de problemstillinger som drøftes i *fagnotatet om utbyggingsmønster*. Kommunedirektørens opprinnelige forslag om at «Stjørdal skal ha et utbyggingsmønster som støtter opp under klimamålene og forpliktelsene i byvekstavtalen» mener vi burde være en minimumsambisjon i en kommuneplan. Likeledes savner vi formuleringer som tydeliggjør at også i Stjørdal er den nasjonale målsettingen om å redusere personbiltrafikken en erkjent premiss for kommunens ønske om utvikling i by og bygd. Dette ligger som klare forpliktelser i bl.a. byvekstavtalen, men kunne med fordel framgå også her.

Arealdelen og oppfølgende detaljplanlegging gir nærmere rammer for arealdisposisjoner, og blir operative verktøy for hvordan samfunnsdelens målsettinger skal søkes oppfylt. Vi vil bidra konstruktivt og aktivt til dette med utgangspunkt i nasjonale forventninger og statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP). Som statlig sektormyndighet har Statens vegvesen et selvstendig ansvar for å koordinere trafikk-sikkerhetsarbeidet for å bedre sikkerheten i vegtransporten, og i lys av dette være en pådriver for at alle aktører bidrar til å oppfylle nullvisjonen og nasjonale målsettinger.

Vi ser fram til samarbeid omkring dette, og ønsker kommunen lykke til med planarbeidet.

Transportforvaltning midt 1
Med hilsen

June Stubmo
seksjonsleder

Ola Belsaas

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Stjørdal kommune
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Dato: 19.06.2020
Vår ref: 18/02631-3
Deres ref: 2018/4429-23

Uttalelse til høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens samfunnsdel for Stjørdal kommune

Ladebekken 50
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANDKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 6. mai 2020.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Om planen

Stjørdal kommune har utarbeidet forslag til kommuneplanens samfunnsdel. I samfunnsdelen skal det tas stilling til langsiktige utfordringer og overordnede målsettinger for samfunnsutviklingen. Samfunnsdelen skal også gi føringer for arbeidet som de ulike områdene kommunen forvalter. Det er formulert fire mål knyttet til vekst og tilflytting, by- og næringsutvikling, økonomiske rammer for tjenestetilbud og klima- og miljøtiltak. Det skal benyttes ulike indikatorer for å vise måloppnåelse innen de ulike områdene.

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas.

Uttak av byggeråstoffer (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette. I tillegg er det viktig at mineralske masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer, der dette er mulig. Dette kan redusere presset på bynære grus- og pukkressurser og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare dette.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Uttalelse til samfunnsdelen

Forslaget til samfunnsdel omtaler ikke aktuelle forvaltningstema som inngår under de ulike målene konkret. Det vises for de ulike målene til valg av måleindikatorer som skal etableres og utvikles. DMF oppfatter derfor at eventuelle resultater som kan måles vil følge direkte av valg av målekriterier som vil bli brukt. DMF anbefaler at kommunen vurderer om tilgang på nødvendige mineralske ressurser er tilstrekkelig for ønsket utbygging og utvikling. Stabil og forutsigbar ressurstilgang er viktig, ikke bare for pågående mineralvirksomhet, men også for virksomheter og produksjon som er avhengig av mineralressurser som råvare.

I utgangspunktet anbefaler DMF at det utarbeides en egen temaplan for mineralressurser, hvor lokal forvaltning av ressursene inngår. Lokal forvaltning av mineralske ressurser kan også tas inn i overordnende føringer i kommuneplanens samfunnsdel, slik at grunnlaget for videre håndtering av temaet mineralressurser og områder for råstoffutvinning er vurdert før revisjon av kommuneplanens arealdel.

Forvaltning av ikke-fornybare ressurser

Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som kun kan tas ut der de naturlig forekommer. Mineralindustrien i Norge bidrar med en rekke mineraler som er nødvendig for samfunnet, den skaper arbeidsplasser og gir positive ringvirkninger i lokalsamfunnet.

Som de nasjonale forventningene legger vekt på, omfatter forvaltning av mineralressurser ikke bare å avsette nye områder for råstoffutvinning. Det innebærer også å sikre tilgjengelighet til gode mineralforekomster for fremtiden og kommende generasjoner. God planlegging og synliggjøring av mineralressurser, på kommunalt og regionalt nivå, bidrar også til å gi mineralnæringen forutsigbare rammebetingelser på kort og lang sikt.

DMF anbefaler at det gjøres en vurdering av om eksisterende plangrunnlag i tilstrekkelig grad bidrar til å sikre god og langsiktig forvaltning av kommunens mineralressurser.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Lars Libach
rådgiver

KYSTVERKET

Midt-Norge

Stjørdal kommune
Postboks 133
7501 Stjørdal

Deres ref.:

Vår ref.:
2018/1835-5

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Børre Tennfjord

Dato:

12.05.2020

Uttalelse til høring og offentlig ettersyn av Stjørdal kommunes forslag til kommuneplanens Samfunnsdel 2020-2032 - Trøndelag fylke.

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensing. Vi arbeider aktivt for en effektiv og sikker sjøtransport gjennom å ivareta transportnæringens behov for fremkommelighet og en bærekraftig utvikling av kystsonen. Vi opptrer som eier og forvalter av farledsinstallasjoner, fyr og merke og medvirker som statlig fagmyndighet med sektoransvar i sjøarealet, herunder det å legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig drift av havner og bruk av farvannet. Kystverket er et direktorat under Samferdselsdepartementet.

Kystverket har mottatt forslag til Stjørdal kommunes samfunnsdel 2020-2032 til gjennomgang og uttalelse. Forslaget til kommuneplanens samfunnsdel for kommunen er lagt ut med sikte på en høring etter plan- og bygningslovens §11-14 etter at Stjørdal formannskap i sak 37/20 den 29.04.2020 vedtok å legge frem forslaget til offentlig ettersyn i en periode på minst 6 uker. Frist for merknader og innspill er satt til 26.juni 2020.

Kystverket sine kommentarer

Kystverkets primære interesser er først og fremst koplet til sjøarealene i planer og de sjønære arealene som kan sies å påvirke ferdselsforhold. Vi har gått gjennom kommuneplanens samfunnsdel i lys av de rammevilkårene og retningslinjene vi er satt til å forvalte. Våre kommentarer til planen og arbeidet med denne, er generelt knyttet til slike forhold.

Den foreslåtte planen er både kompakt og konkret utformet, med et gjennomgående systematisk og godt oppsett. Kommuneplanens samfunnsdel etablerer gode hovedmål og avleder karakteristiske og retningsgivende innsatsområder for perioden 2020 – 2032 og har en intensjon om å følge opp Stjørdal kommunes sentrale visjon Annerledeskommunen – et godt valg for framtida.

Hovedmålene i samfunnsdelen er innrettet til å være et supplement til, og ikke en motsats til FN's bærekraftsmål;

1. Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle våre lokalsamfunn.

Regionkontor Midt-Norge

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Med hilsen

Harald Tronstad
regiondirektør

Børre Tennfjord
sjefingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Fylkesmannen i Trøndelag
Trøndelag fylkeskommune
Fiskeridirektoratet Region Midt
Statens Vegvesen Transport Midt
Norges vassdrags- og energidirektorat Midt-Norge

Postboks 2600
Fylkets hus, Postboks 2560
Postboks 185 Sentrum
Postboks 8142 Dep.
Postboks 5091, Majorstuen

7734	STEINKJER
7735	STEINKJER
5804	BERGEN
0033	OSLO
0301	OSLO

Vedlegg:

Stjørdal kommune
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Vår ref.
19/02325-4

Vår dato:
23.06.2020

Deres ref.
2018/4429-23

Deres dato:
06.05.2020

Vår saksbehandler:
Einar K Merli - 976 51 687

Stjørdal kommune - Høring og offentlig ettersyn - Samfunnsdelen til kommuneplanen - Uttalelse fra Avinor

Vi viser til Deres brev av 06.05.2020 vedrørende høring og offentlig ettersyn av samfunnsdelen til kommuneplanen.

Innledningsvis vil vi bemerke at Trondheim lufthavn er nevnt i positive ordelag flere steder i høringsdokumentene.

I høringsutkast, datert 05.03.2020, til ny samfunnsdel til kommuneplanen for perioden 2020 – 2032 står det følgende om Natur og miljø på side 10: «Uberørt natur, store sammenhengende naturområder og økologiske korridorer skal bevares. En økologisk korridor, ofte kalt viltkorridor, er et smalt naturområde som knytter de større naturområdene sammen med hverandre.» Avinor minner om at videre utbygging av Trondheim lufthavn legger opp til å ta i bruk deler av Langøra i tråd med gjeldende masterplan for lufthavnen. Avinor mener en slik pasus vil kunne gjøre det mer krevende å slutføre kommunedelplanen for Langøra der Avinors interesser med hensyn til Trondheim lufthavn (jf. masterplanen) må ivaretas.

Vedrørende kap. om økonomisk bærekraft

Det er nylig vært gjennomført en samfunnsanalyse (vedlagt), datert 13.03.2020 til Luftfartsforum, som er slutført i 2020. Dette med bosetting og næringsutvikling vil være viktig for kommunen. Blant annet er balansen mellom flyplass for regional utvikling i forhold til kommunens egne mål om bærekraftig utvikling viktig.

I høringsutkastet på side 19 bør derfor siste kulepunktet under kap. om Utvikling endres til følgende ordlyd: «Tilrettelegging for økt aktivitet for forsvaret, *videre utvikling av lufthavnen på Værnes* og videre utvikling av Kvithammer vil være prioriterte oppgaver.»

Med vennlig hilsen
Avinor AS

Einar K Merli
Arealplanlegger
Masterplaner og arealdisponering

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg: 1

Påstesijie/adresse Tel: 78 47 40 00
Ávjovárgeaidnu 50 Org.nr: 974 760 347
9730 Kárášjohka/Karasjok samediqai@samediqai.no
Aamhtsreerije Pål Nilsen
saksbehandler
Tel: +47 78 47 40 21

Stjørdal kommune
Postboks 133
7501 STJØRDAL

AAMHTESE/SAK
18/3110 - 5

MIJ VUESUEHT./VÅR REF.
20/16882

DIJ VUESIEHT./DERES REF.
2018/4429-23

BIEJJIE/DATO
24.06.2020

Uttalelse til høring av kommuneplanens samfunnsdel 2020 - 2032 for Stjørdal kommune

Vi viser til Deres brev av 6.5.2020.

Sametingets rolle i planlegging

Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter LOV-2008-06-27-71, Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven). Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å *sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv* (jf. § 3-1.) Denne bestemmelsen utfyller lovens formålsparagraf, og er derfor også av betydning ved tolkning av lovens øvrige bestemmelser.

Sametinget har ansvar for å veilede kommuner, Fylkeskommuner og andre i planleggingen etter Plan- og bygningsloven, når den berører saker av betydning for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. For å kunne ivareta sine lovpålagte oppgaver på en forutsigbar måte ovenfor planmyndighetene, har Sametinget utarbeidet en planveileder «Veileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved planlegging etter plan og bygningsloven(plandelen)». Planveilederen konkretiserer hensyn som bør og må tas i planleggingen for å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv og som er relevant i forbindelse med kommunal planlegging. Planveilederen kan lastes ned fra Sametingets nettsider under følgende adresse: <https://www.sametinget.no/Tjenester/Miljoe-areal-og-kulturvern>

Medvirkning og plansaksbehandling

I følge Plan- og bygningsloven § 5-1 andre ledd, påligger det kommunen å «*sikre medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging*». Også Sametingets planveileder kapittel 4. i bokstav e) understreker at de som legger fram planer bør «*iverksette aktive tiltak for å sikre reel medvirkning der siktemålet er å oppnå informert samtykke fra direkte berørte samiske interesser og lokalsamfunn, herunder samiske barn*». Sametinget anser at reindriften må involveres tidlig i arealsaker. Vi ber spesielt om at kommunen har dette i mente når kommuneplanens arealdel skal på ny høring. Sametinget vil ta stilling til arealdisponeringer i forhold til enkeltsaker, arealplaner og reguleringsplaner når disse kommer på høring.

Samiske kulturminner

Sametinget ber om at hensynet til samiske kulturminner vektlegges og konkretiseres i kommuneplanleggingen. Sametinget er ansvarlig kulturminnemyndighet for samiske

kulturminner og kan bistå kommunen med en orientering om samiske kulturminner i kommunen hvis dette er ønskelig. Dette vil være særlig relevant ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Alle samiske kulturminner fra før 1918 er automatisk freda ifølge LOV1978-06-09 nr 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig.

Sørsamisk reindrift

Reindrifta i de sørsamiske områdene er helt sentral for opprettholdelsen av den sørsamiske kulturen.

I den sammenheng vil vi vise til Plan og bygningsloven § 3-1, punkt c, hvor det fastslås at planer utarbeidet i henhold til loven skal sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv.

Heelsegh/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
fágajodiheddji/fagleider

Pål Nilsen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme jih seedtesávva vuelietjaalegaph/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Aejviedáastoje / Hovedmottaker:
Stjørdal kommune

Postboks 133

7501 STJØRDAL

Svein Bjørk
Plankonsulent | Nord-Trøndelag reinbeiteområde
Sørsivegen 6, 7760 Snåsa
E-post: svein.bjork@snasa.kommune
Mobil: 416 08 487

18.6.2020

Stjørdal kommune
Postboks 133
7501 Stjørdal

Forslag til kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032

Gasken Laante sijte (Feren reinbeitedistrikt) har ingen merknader til kommuneplanens samfunnsdel for Stjørdal kommune.

Vi gjør oppmerksom på at alle saker som berører Gasken Laante sijte også skal sendes til plankonsulenten for Nord-Trøndelag reinbeiteområde. Dette er ikke gjort ifm. høringen av samfunnsdelen. Kommunen er varslet om denne praksisen tidligere, og dette står også beskrevet på Fylkesmannens [hjemmesider](#). Ta kontakt om det er spørsmål til dette.

Plankonsulenten bistår reinbeitedistriktene i Nord-Trøndelag reinbeiteområde i saker som omhandler arealbruk mv. ovenfor kommuner, regionale myndigheter, grunneiere mv.

Med vennlig hilsen

For Gasken Laante sijte,

Svein Bjørk
Plankonsulent
Nord-Trøndelag reinbeiteområde

Kopi:

Gasken Laante sijte v/leder Nils Sigvart Danielsen

Gasken Laante sijte v/nestleder Sonja K. Danielsen

Saanti sijte

Hagavika 03.07.2020

Boks 236

7361 Røros

Stjørdal kommune

Postboks 133

7501 Stjørdal

Deres: 2018/4429-23

Stjørdal kommune, samfunnsdelen til kommuneplanen, høring, utlegging til offentlig ettersyn.

Etter samtale med saksbehandler fikk Saanti sijte utsatt høringsfrist.

Saanti sijte har innspill til samfunnsdelen i fagnotat 3 Næring og punktet som omhandler Reindrift og som må tas inn i planen.

Reindriften for oss sørsamer er bærebjelken for å videreføre vår samiske livsform og bevare og videreføre vårt språk og kultur. For å sikre naturgrunnlaget for vår samiske kultur, språk, næringsutøvelse og samfunnsliv er vi ekstra beskyttet gjennom Grunnloven § 108, nasjonale føringer og internasjonale konvensjoner som Norge har ratifisert. Noe som Stjørdal kommune også er forpliktet til og må ta hensyn til våre innspill i sine planer som vil berøre våre beiteområder.

Saanti sijte er et helårsdistrikt. Områdene våre innom Stjørdal kommune er viktige som vår, forsommer, høst og vinterbeite for vår rein i Saanti sijte. Det er ikke bare i grenseområdene mot Selbu og Meråker at det er stor aktivitet. Det er stor aktivitet i områdene rundt Ytteråsen, Strætåsfjellet og områdene på begge sider av Sondalen ned til Stjørdalsdalføret. Det kan være det i visse tider også på områdene i Elvran og ned til Dyvassgrenda og Sortegrenda.

Med hilsen for

Saanti sijte

Lars Aage Brandsfjell leder

Vår saksbehandler
Ajeen Arvesen, tlf.

Dokumentdato
11.05.2020
Deres dato

Vår referanse
2020/24 ARAJ
Deres referanse
2018/4429-23

STJØRDAL KOMMUNE

Postboks 133
7501 STJØRDAL

Tilbakemelding - Samfunnsdelen til kommuneplanen - høring og utlegging til offentlig ettersyn - Stjørdal kommune

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til plansaken som dere har sendt på høring. DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor dette generelle svaret.

Det er Fylkesmannen som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Fylkesmannen har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.

DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder:

- Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter
- Transport av farlig gods
- Brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg
- Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene)

Siden Fylkesmannen har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Fylkesmannens oppfølging. DSB samarbeider med Fylkesmannen og vil gi faglig innspill til Fylkesmannen dersom det er nødvendig. Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.

Vi viser for øvrig til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Administrasjon

Helle G Nielsen
Seksjonssjef

Ajeen Arvesen
Førstekonsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap

Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00

Internett
www.dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Organisasjonsnummer
974 760 983

STJØRDAL KOMMUNE
STJØRDAL KOMMUNE TEKNISK DRIFT
ADMINISTRASJON
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Deres ref:
Vår ref: 2020/091921
Dato: 23.06.2020
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Uttalelse - Offentlig ettersyn av samfunnsdelen til kommuneplanen 2020 - 2032 , Stjørdal kommune

Mattilsynet har mottatt samfunnsdelen av kommuneplanen til Stjørdal kommune til uttalelse.

Vi har ingen merknader til kommuneplanens samfunnsdel slik den foreligger.

Vi vil likevel minne om følgende i forhold til de målene som er satt:

Mål 1: Ved vekst og tilflytting i alle lokalsamfunn ved samtidig sikres at leveringssikkerheten på trygt og nok drikkevann er ivaretatt.

Mål 2: Ved fortetting av sentrum må det sikret at vannforsyning, herunder ledningsnett er dimensjonert til å tåle et merforbruk som dette vil medføre.

Mål 4: Klima – og miljøtiltak: Her vil vi minne om de nasjonale målene for vann og helse. Regjeringen vedtok i 2014 nasjonale mål for vann i Norge. De er et resultat av WHO's Protokoll for vann og helse. Her er det satt opp 14 mål, og ett av målene er bedring av ledningsnettet som et av målene. Dette for blant annet å redusere lekkasjeprosenten.

Med hilsen

Ingebjørg Grunnan Fostad
avdelingssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

STJØRDAL KOMMUNE
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Dato: 11.05.2020
Saksref: 202004687-2
Deres ref.: 2018/4429-23
Side: 1 / 1

Vår saksbehandler: Hilde Marie Prestvik
Telefon:
Mobil: + 47 94808036
E-post: hilde.marie.prestvik@banenor.no

Stjørdal kommune - samfunnsdelen til kommuneplanen, - tilbakemelding offentlig ettersyn

Vi viser til brev om overnevnte av 6. mai 2020.

Bane NOR har ingen kommentarer til samfunnsdelen av kommuneplanen for Stjørdal kommune.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
Sjef Planforvaltning Planavdelingen,
Infrastrukturdivisjonen

Hilde Marie Prestvik
arealplanlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

MALVIK KOMMUNE
Areal og samfunnsplanlegging

Stjørdal kommune
Postboks 133
7501 Stjørdal

Deres ref:

Vår ref:
2020/3802-3

Saksbehandler:
Maia Bukten

Dato:
15.05.2020

Høringssvar samfunnsdel til kommuneplan Stjørdal kommune

Stjørdal kommune har sendt kommunestyrets utkast til kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032 til uttalelse, med frist 25. juni. Malvik kommunestyre har vedtatt følgende uttalelse:

Malvik kommune har ingen merknader til planforslaget. Etter vår vurdering er det gjort et godt og grundig arbeid med kommuneplanens samfunnsdel for Stjørdal kommune. Det er gjort gode veivalg som gjenspeiler dimensjonene i bærekraftig utvikling og FN's bærekraftsmål.

Malvik kommune ser Stjørdal kommune som en viktig samarbeidspartner. Det er viktig med et regionalt samarbeid for å løse felles utfordringer innen arealplanlegging, næringsutvikling, boligpolitikk, samferdsel og godstransport/håndtering og klima/miljø.

Vi har grunn til å tro at Stjørdal og Malvik sammen med øvrige kommuner og aktører i regionen skal finne gode løsninger på disse utfordringene. Stjørdal har i det foreliggende forslaget lagt et godt grunnlag for avklaring av videre utvikling i kommunen og regionen, og vi ønsker lykke til med videre planbehandling.

Med hilsen

Anne Irene Enge
kommunalsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og kan være uten underskrift.

Vedlegg:
Særutskrift Høringssvar samfunnsdel til kommuneplan Stjørdal kommune

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Bank
Postboks 140, 7551 HOMMELVIK	Torggata 7	73 97 20 00	4218 07 50309
E-post		Telefaks	Org.nr
postmottak@malvik.kommune.no	www.malvik.kommune.no	73 97 20 01	971 035 560

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	43/20	25.05.2020

Høringssvar Stjørdal kommune samfunnsdel til kommuneplan

Vedtak i Kommunestyret - 25.05.2020

Kommunestyret i Malvik kommune oversender fremlagte forslag til høringssvar fra Malvik kommune vedrørende Stjørdal kommune sin samfunnsdel til kommuneplanen.

Behandling i Kommunestyret - 25.05.2020

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret i Malvik kommune oversender fremlagte forslag til høringssvar fra Malvik kommune vedrørende Stjørdal kommune sin samfunnsdel til kommuneplanen.

Vedlegg:

Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032 Høringsutkast 290420

Saksdokumenter (ikke vedlagt):

Sammendrag:

Stjørdal kommune har sendt kommuneplanens samfunnsdel for 2020-2032 på høring. Det er gitt høringsfrist til 25.06.20.

Saksopplysninger

Stjørdal formannskap har i møte 29.04.2020 til sak 37/20 vedtatt å legge ut forslag til kommuneplanens samfunnsdel på høring. Planforslaget med samlet saksprotokoll er lagt ut på kommunens hjemmeside for høring og offentlig ettersyn.

På kommunens hjemmeside under emnet planer ligger også tidligere behandlinger, vedtatt planprogram, ulike fagnotater mv.

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument og skal ta stilling til kommunesamfunnets langsiktige utfordringer og overordnede målsettinger for samfunnsutviklingen (mål og strategier) samt gi føringer for arbeidet innenfor de forskjellige kommuneområdene.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

«Saken har ingen direkte økonomiske konsekvenser for kommunen.

Vurdering

Malvik kommune har ingen merknader til planforslaget. Etter vår vurdering er det gjort et godt og grundig arbeid med kommuneplanens samfunnsdel for Stjørdal kommune. Det er gjort gode veivalg som gjenspeiler dimensjonene i bærekraftig utvikling og FN's bærekraftsmål.

Malvik kommune ser Stjørdal kommune som en viktig samarbeidspartner. Det er viktig med et regionalt samarbeid for å løse felles utfordringer innen arealplanlegging, næringsutvikling, boligpolitikk, samferdsel og godstransport/-håndtering og klima/miljø.

Vi har grunn til å tro at Stjørdal og Malvik sammen med øvrige kommuner og aktører i regionen skal finne gode løsninger på disse utfordringene. Stjørdal har i det foreliggende forslaget lagt et godt grunnlag for avklaring av videre utvikling i kommunen og regionen.

Anne Irene Enge
kommunalsjef

Maia Bukten
virksomhetsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og er uten underskrift.

Høringsinnspill fra Stjørdal ungdomsråd

Formannskapetets forslag til Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032

Per dags dato har de under 18 bare en måte å delta i samfunnet på. Medvirkning. Ingen under 18 kan stemme, og medvirkning (både som lobbyisme og via råd) er derfor den eneste måten man kan bidra til å forme samfunnet.

I kommunedirektøren sitt forslag er mye av medvirkningen som de respektive ungdomsrådene har jobbet med i flere år ~~utelatt~~ ^{inkludert}. Ungdomsrådet ser ikke denne medvirkningen i formannskapet sitt forslag. ~~inkludert~~ x

Derfor foreslår ungdomsrådet i Stjørdal at formannskapet går tilbake til kommunedirektørens forslag til samfunnsdel, og vedtar den.

19. juni 2020

Sign. leder Runar Chang Nordgård, på vegne av ungdomsrådet i Stjørdal.

x Rettet etter e-post 09.09.2020 fra Nordgård.

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2020-2032

HØRINGSSVAR UTDANNINGSFORBUNDET STJØRDAL

HØRINGSSVAR KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2020-2032

Kommuneplanens samfunnsdel skal være Stjørdalsamfunnets felles, overordnede og helhetlige plan. Gjennom en felles forståelse av hvor vi er, hvor vi skal og hvordan vi skal komme oss dit, vil vi få en kommune som i fellesskap vil dra i samme retning.

Det forslaget som nå ligger ute på høring mener vi har ikke tatt innover seg formålet til en slik plan og vi stiller oss kritiske til om behandlingsmåten nå ivaretar grunnleggende og lovmessige demokratiske hensyn. På dette grunnlag kommer vi ikke til å gå grundig inn på selve innholdet i planen, men vil heller vise til hvorfor vi mener forslaget strider med formålet.

Mål i samfunnsdelen skal fastsettes gjennom en planprosess med stor medvirkning. De målene som her skisseres er fastsatt gjennom benkeforslag i helt andre saker som budsjettbehandling og gjennom kommunedirektørens lederavtale. Disse har vært uten saksforberedelse og medvirkningsprosess. I lovkommentar til plan -og bygningsloven¹ står det følgende:

§ 5.1 Medvirkning

Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen skal påse at dette er oppfylt i planprosesser som utføres av andre offentlige organer eller private.

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

I det forslaget som kommunedirektøren fremmet hadde det vært en prosess som sikret medvirkning, og da fra alle grupper av innbyggere og ansatte i Stjørdal kommune. Spesielt ble innspillene fra barn og unge hensyntatt da det ble utpekt tre verdier for kommunen vår. Det forslaget som formannskapet nå har vedtatt lagt ut for høring er uten noen former for medvirkning og vi mener at det å legge ut et dokument på høring kan ikke sidestilles med medvirkning. Kommunal – og moderniseringsdepartementet har laget en veileder for medvirkning² hvor det fremheves at medvirkning er en grunnleggende forutsetning for lokaldemokratiet. Dette «for å ta vare på felles verdier og grunnleggende levekår i et bærekraftig samfunn.»

Utdanningsforbundet var representert i den partssammensatte gruppen som jobbet med kommunens arbeidsgiverstrategi, hvor også politikere var representert. Her ble vi enige om at kommunens verdier skulle være de samme som ble vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel nettopp grunnet den grundige jobben og medvirkningen som skulle finne sted i utarbeidelsen av planen. Vi kan ikke finne noen verdier for kommunen i høringsutkastet. Selv om det ikke er et krav om det, burde det ha vært med for å vise en retning for hva kommunen skal stå for.

Videre står det i lovkommentar til plandelen av plan -og bygningsloven¹ følgende:

§ 11-2 Kommuneplanens samfunnsdel

1. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/lovkommentar-til-plandelen-av-plan--og-bygningsloven/id2701235/?ch=6>
2. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Medvirkning-i-planlegging/id764244/>

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Vi kan ikke se at forslaget inneholder noen analyse av langsiktige utfordringer, strategier eller alternative strategier.

Utdanningsforbundet Stjørdal ønsker et levende demokrati hvor innbyggere og ansatte blir tatt på alvor og hvor spilleregler for medvirkning etterfølges. Vi ønsker også at den politiske ledelsen har respekt for lovverket og statlige planretningslinjer, og ikke minst respekt for arbeidet og de behandlingene som har vært i utvalg og råd. Barn og unge har kommet med innspill til verdiprosessen - hvilket signal gir den politiske ledelsen til dem ved å fjerne alt som de har kommet med? Ønsker den politiske ledelsen en overordnet plan for kommunen som ikke er forankret hos de ansatte, som ikke er forankret hos innbyggerne, som ikke er forankret administrativt, og som kanskje også bare kan bli vedtatt med et knapt flertall? Er det slik en skal ivareta formålet med bred involvering og allmenn medvirkning i kommunens viktigste plan?

Videre kan vi nevne at dette med å være "annerledeskommunen" dessverre er med et negativt fortegn, og vi ber om at vi må slutte å omtale oss som det. For ansatte i kommunen som kjenner ekstra på dette med at vi er en kommune med lave frie inntekter, oppleves det frustrerende at vi har en ledelse som vil forsvare alt vi gjør, eller ikke gjør, med at vi er "annerledes". Vi er sikre på at den politiske ledelsen har ment dette "slagordet" positivt, men det oppfattes nok dessverre ikke slik. Det er et uttrykk som heller ikke er forankret noe annet sted enn hos den politiske ledelsen, og hvilken verdi vil da dette uttrykket ha annet enn noe negativt og noe å skyldes på når en blir bedt om å løpe fortere?

Utdanningsforbundet Stjørdal skulle gjerne sett at kommunedirektørens forslag burde ha vært sendt ut på høring, et forslag som har i seg en grundighet og medvirkning som et slikt dokument og kommunens ansatte og innbyggere fortjener. Det som nå ligger ute på høring mangler alt dette.

Utdanningsforbundet Stjørdal

23.06.20

Inger-Anne Sundbø

Helene M. Øien

Høringsnotat Stjørdal kommunes samfunnsdel

Medvirkning

Vi har flere lovverk i Norge som skal sikre at innbyggere, og særlig barn og unge blir hørt i saker som angår dem:

FNs barnekonvensjon Artikkel 12: Barns synspunkt skal tillegges behørig vekt i alle forhold som vedrører barn og unge.

Plan- og bygningsloven § 5-1: Enhver som fremmer planforslag skal legge til rette for medvirkning. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.

Folkehelseloven §4: Kommunen skal medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt av andre myndigheter og virksomheter. Medvirkning skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltakelse i planlegging.

I Formannskapetets forslag til Kommuneplanens samfunnsdel kan vi ikke se at lovkravene til medvirkning er oppfylt, spesielt med tanke på barn og unge, som ikke har stemmerett ved valg. I forbindelse med planutkastet fra Kommunedirektøren kom det innspill fra 719 barn og unge i Stjørdal, samt Ungdomsrådet om at ivaretagelse av klima/miljø, trygghet/inkludering og fritidstilbud/aktivitet var de viktigste sakene for dem i framtidens Stjørdal. Vi finner ikke igjen disse innspillene i Formannskapetets forslag til plan, med unntak av ivaretagelse av miljø i kommuneorganisasjonen.

Ungdom må få være medskapere av sin egen fremtid. Demokratiet er avhengig av oppslutning og deltakelse, samt muligheter til å si sin mening og bli hørt. Barn og unge under 18 år må sikres denne medvirkningen gjennom voksne som legger til rette for reell medvirkning for barn og unge i politikk og samfunnsliv. Vi må sikre at barn og unge sin medvirkning ikke bare blir en symbolsk handling, men en medvirkning der barn og unge får erfaringer med at de blir hørt, tatt med på råd, og at dette gir resultater. Gjennom denne erfaringen i ung alder skaper vi engasjerte barn og unge, og seinere voksne som ønsker å være med på å forme og delta i samfunnet de er en del av. Motsatsen til dette vil kunne være ungdom og seinere voksne som føler på avmakt og lavt samfunnsengasjement. Kommunens arbeid med medvirkning fra barn og unge bør fremstå som en "praksisplass" der vi gir dem nyttig kompetanse og erfaring som de bruker videre i livet. Det er viktig at vi legger til rette for medvirkning fra et så bredt utvalg av barn og unge som mulig. Dette er spesielt viktig da vi vet at noen grupper er underrepresentert i ulike lag, organisasjoner og utvalg, og at dette ofte er grupper med lav sosioøkonomisk status.

Folkehelse

Folkehelseloven § 6: Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven kapittel 11 fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet, som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står overfor, med utgangspunkt i oversikten etter §5 annet ledd (oversikt over folkehelsen og påvirkningsfaktorer).

I Formannskapetets forslag til Kommuneplanens samfunnsdel kan vi ikke se at lovkravene til kunnskapsbasert målsetning med tanke på kommunens folkehelseutfordringer er oppfylt.

Utfordringer for folkehelsen i Stjørdal:

- En høy og økende andel av befolkningen har psykiske helseutfordringer
- En høy og økende andel av befolkningen har overvekt/fedme, og under halvparten av den voksne befolkningen i Stjørdal følger minimumsanbefalingene for fysisk aktivitet
- Stjørdal ligger over landsgjennomsnittet når det gjelder utgifter til økonomisk sosialhjelp, unge uføre og legemeldt sykefravær. Psykiske lidelser og muskel- og skjelettplager er hovedårsakene til uførhet og legemeldt sykefravær
- Det er sosiale ulikheter blant ungdom, når det gjelder helseutfordringer, deltakelse og tilhørighet
- Frafallet fra videregående skole er fremdeles høyt, og det er ulikheter i frafall ut fra sosioøkonomisk status. Frafallet og ulikheter er redusert de siste årene

Styrker for folkehelsen i Stjørdal:

- Innbyggerne har god tilgang til natur og frisk luft
- Innbyggerne har mange muligheter for å engasjere seg i frivillige lag og organisasjoner, og mange barn og unge deltar og er aktive
- Arbeidsledigheten er forholdsvis lav i Stjørdal
- De fleste barn og unge i Stjørdal har det bra og har et godt forhold til lærere, venner og familie, men det er utfordringer i deler av ungdomsmiljøet

Vi finner ikke igjen denne kunnskapen som grunnlag for målsetningene i Formannskapetets forslag til plan.

Kommuneplanens samfunnsdel som styringsverktøy

Bærekraftsmål

Stjørdal kommune er gjennom både internasjonal, nasjonal og regional kontekst forpliktet til å forholde seg til FNs bærekraftsmål. Trøndelag fylkeskommune er sammen med andre fylkeskommuner og flere kommuner, en del av samarbeidsnettverket; "Bærekraftsløftet". Det forplikter. Bærekraft må bety noe der vi bor, og for hvordan vi lever livene våre. Hvordan kan vi utvikle våre lokalsamfunn som gjør at vi både når målene, og samtidig har et bærekraftig samfunn også om 15, 50 og 100 år? Formannskapetets utkast bidrar i liten grad til å bryte ned bærekraftsmålene til lokalt nivå, og slik bli et godt og tverretattlig styringsdokument.

Bærekraftsmålene ble vedtatt av FNs Generalforsamling i 2015 og har som mål om å veilede verdenspolitikken i en mer helhetlig og bærekraftig retning fram til 2030. De 17 bærekraftsmålene utgjør et globalt veikart for nasjonale og internasjonale aktører, og etablerer tiltak som tar sikte på å utrydde ekstrem fattigdom, sikre en inkluderende bærekraftig utvikling og fremme velferd, fred og rettferdighet for alle.

I en norsk kontekst betyr det at bærekraftsmålene ikke bare er relevant og førende for utenriks- og utviklingspolitikken, men også å skape sammenheng mellom politikkkfeltene, og å balansere lokale og nasjonale egeninteresser med globale fellesinteresser.

Samfunnsdelen bør være et overordnet og felles måldokument som samler kommunenes innbyggere, etater, og tjenester med frivillige lag og foreninger til en felles retning for årene fremover. Samfunnsdelen bør være samlende på tvers av etater, tjenester og foreninger med felles

verdigrunnlag i bunn. Samfunnsdelen bør være et resultat av et felles, tverrfaglig arbeid, der alle etater og innbyggere har vært godt og bredt representert, dette er ikke ivaretatt i Formannskapetets utkast til plan. Vi trenger en Samfunnsdel som sikrer at hver etats delplaner får sammenheng med hverandre, og som bidrar til at alle kommunale tjenester arbeider mot felles, tydelige bærekraftige mål. Formannskapetets utkast til plan mangler strategier for måloppnåelse.

Utkastet til Samfunnsplan fra Formannskapet er endret i så stor grad, at dokumentet ikke er det grunnlagsdokumentet vi trenger for det videre arbeidet med etatenes delplaner.

Hilsen

Oppvekst, Omsorg, Barnetalsperson og Samfunnsmedisinsk enhet.

Kommuneplanens samfunnsdel

Medvirkning fra barn og unge gjennom ungdomsrådet.

Voksnes plikt til å lytte til barn og unge når det tas beslutninger som berører dem, er nedfelt i FNs barnekonvensjon § 12 og plan- og bygningsloven § 5-1. Folkehelseslovens § 4 sier også at det skal legges til rette for medvirkning og deltakelse i planlegging.

Medvirkning i en samfunnsdel med virkning fram til 2032 bør være en plan der det er stor interesse og ekstra viktig med innspill fra dagens barn og unge.

Barn og unge under 18 år har ikke stemmerett, de er ikke representert verken i formannskap eller kommunestyre. Ungdommene er derfor avhengig av at det legges til rette for reel medvirkning. Dette har vært gjort hele veien gjennom

arbeidet med kommunedirektørens forslag til kommuneplanens samfunnsdel. Gjennom flere år har flere ungdomsråd fått ulike temadeler til uttalelse. De har jobbet med dette både i samlet ungdomsråd og gruppearbeid. Mange saksbehandlere har vært i ungdomsrådet og presentert de ulike temaene, hørt på og diskutert med ungdommene. Resultater av denne medvirkninga ser man tydelig i kommunedirektørens forslag til samfunnsdel.

Barn og ungdom har lokal kunnskap som bør være viktig i utviklingen av framtidens Stjørdal. Ingen av dagens politikere eller administrasjonen sitter med dagsaktuell kunnskap om hvordan det er å være barn og ungdom på Stjørdal. Ungdommene er neste generasjon som skal bo, arbeide og leve i Stjørdal. Hva som bestemmes nå vil ha mye å si for deres framtid. I 2032 vil medlemmene i dagens ungdomsråd nærme seg 30 år, kanskje ha familie og barn og være godt i gang med arbeidslivet. Derfor vil de være med å bestemme og bli hørt på i samfunnsdelen. I forslaget til kommuneplanens samfunnsdel som ligger på høring ser vi få spor av ungdommens medvirkning. Forslaget sier blant annet ingenting om at Stjørdal skal være en trygg plass å bo med god trivsel, at det skal være god tilrettelegging og oppfølging fra tidlig alder, bedre kollektivtilbud eller et mangfold i fritidstilbud i hele kommunen. Dette er noen eksempler på ting som har kommet fram som viktige når ungdommene har arbeidet med samfunnsdelen. Formannskapet sin plan sier heller ingenting om veien fram til fremtidens Stjørdal. Hva må vi konkret gjøre for å komme fram dit vi ønsker at Stjørdal skal være i 2032?

Som veiledere i ungdomsrådet ønsker vi å gi høringsinnspill til den planen som er lagt ut på høring. Vi ønsker at Stjørdal kommune skal bruke kommunedirektørens forslag til ny samfunnsplan da denne ivaretar innspillene fra medvirkninga på en god måte. Det er vanskelig å motivere ungdommer til deltakelse og engasjement når det ungdommene har arbeidet med virker så lite hensynstatt som vi ser i formannskapet sitt forslag. Vi stiller oss undrende til om nevnte lovhjemler er oppfylt. Ungdomsrådet skal være et viktig hørings- og innflytelsesorgan for politikere og administrasjon. Ivaretar Stjørdal kommune ungdommene sin motivasjon for innflytelse og deltakelse når det vises så lite i det ferdige dokumentet som vi ser i formannskapetets forslag?

Stjørdal, 22. juni 2020

Heidi Beitland

Veiledere i Stjørdal ungdomsråd

Kari Christensen

Stjørdal kommune – Kommuneplanens samfunnsdel

Høringsnotat fra biblioteksjef, Stjørdal kommune

Bakgrunn

Stjørdal kommune har i over to år arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, heretter kalt samfunnsplanen. Det ble nedsatt en administrativ arbeidsgruppe med bred representasjon hvor også Etat kultur har deltatt ved undertegnede. Kommunedirektørens ledergruppe har vært styringsgruppe og i løpet av arbeidet har både de politiske organer og innbyggere både blitt orientert og involvert.

Arbeidsgruppen stiller seg selvfølgelig bak kommunedirektørens forslag til samfunnsplan. Formannskapetets forslag til samfunnsplan har ikke vært saksbehandlet av administrasjonen og jeg finner det derfor riktig å komme med en høringsuttalelse på vegne av min stilling som biblioteksjef i Stjørdal kommune. Jeg anfører også at jeg var deltager i arbeidsgruppe med den forrige samfunnsplanen, er deltaker i kommunens administrative dialogmøter som diskuterer ulike utbyggingsprosjekter og arbeider med kulturminneplan og kulturplan.

Formannskapetets forslag

Arbeidsgruppen har underveis i arbeidet fått ulike politiske innspill som gjør at formannskapetets forslag til samfunnsplan er gjenkjennbart. Arbeidsgruppen har underveis selvfølgelig drøftet politiske innspill til planen på lik linje med andre innspill og forslag.

En samfunnsplan skal være en grundig gjennomgang av ulike utviklingstrekk, både ønskede å uønskede, i egen kommune, regionen og nasjonen, dessuten internasjonale utviklingstrekk som må hensynstas. Samfunnsplanen må synliggjøre ulike innbyggers behov og ta hensyn til dette siden kommunen er en seriøs samfunnsaktør. Ikke minst er ansvaret overfor grupper som trenger spesielle behov sentralt og ikke minst å ivareta barn og unges oppvekstvilkår og krav til medvirkning. Samfunnsplanen skal altså både beskrive dagens situasjon og komme med ulike forslag og direktiver for samfunnsutviklingen i Stjørdal kommune i planperioden på 12 år.

Biblioteksjefen finner ikke at formannskapetets forslag oppfyller disse grunnleggende krav til samfunnsplan for Stjørdal kommune.

Stjørdal kommunes planprogram

I planprogrammet beskrives hvilke ulike planer det arbeides med administrativt og når de er forventet politisk vedtatt. I Etat kultur er det for tiden 4 planer under arbeid; kommunedelplan for kultur, kommunedelplan for idrett- og friluftsliv, temaplan for kulturminner og temaplan for kunst. Alle disse planer er samkjørt med innholdet i kommunedirektørens forslag til samfunnsplan. Dette for å skape en samordnet forståelse for de ulike tiltak og virksomheter som naturlig hører inn under de enkelte kommunedelplaner og temaplaner. Når formannskapet i Stjørdal kommune velger å legge kommunedirektørens forslag til samfunnsplan til side skaper det både usikkerhet og manglende motivasjon i organisasjonen.

Samfunnsplanens innhold vil også gi overordnede føringer på ulike nivåer for den andre delen av kommuneplanen, arealdelen.

Logikken med en overordnet samfunnsplan som legger føringer for det øvrige planarbeidet er nødvendig og naturlig.

Formannskapetets forslag til samfunnsplan oppfyller heller ikke disse kriterier.

Stjørdal kommunes visjon

Formannskapetets forslag til kommuneplan innfører en ny visjon for Stjørdal kommune: Annerledeskommune, et godt valg for framtida. Altså en vesentlig endring i visjonen fra den eksisterende: Stjørdal kommune, et godt valg for framtida.

Biblioteksjefen mener det er umulig å forholde seg til en visjon som stor sett er brukt i politisk argumentasjon og heller ikke er forankret verken politisk, administrativt eller i befolkningen for øvrig. Biblioteksjefen ønsker gjerne en diskusjon om kommunes overordnede visjon velkommen, men da må det gjøres på en grundig og gjennomarbeidet måte. Ikke minst må kommunens folkevalgte, administrasjon og innbyggere involveres.

Konklusjon

Biblioteksjefen har selvfølgelig forståelse for at det er ønskelig å forenkle dokumentmassen i det offentlige Norge. At formannskapet i Stjørdal velger å gjøre dette med kommunes viktigste overordnede plandokument, samfunnsplanen, finner jeg å være direkte uansvarlig og med liten respekt overfor både det grundige planarbeidet som er blitt gjort og ikke minst overfor Stjørdal kommunes innbyggere i alle aldre og deres personlige livssituasjon.

Biblioteksjefen mener at Stjørdal kommunes formannskaps forslag til kommuneplan ikke kan vedtas som Kommuneplanens samfunnsdel og anbefaler sterkt at saken sendes tilbake til administrasjonen for ny behandling. Her vil også man kunne få en vurdering av formannskapetets forslag sett opp mot kommunedirektørens forslag til samfunnsplan.

Stjørdal 25.06.2020

Frank Nordby
Biblioteksjef
Stjørdal kommune

Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032, høringssvar fra klima- og miljøforum, Stjørdal kommune

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument. Dokumentet skal ta stilling til kommunesamfunnets langsiktige utfordringer og overordnede målsettinger for samfunnsutviklingen (mål og strategier), samt gi føringer for arbeidet innenfor de forskjellige kommuneområdene. Dette dokumentet har stor betydning for arbeidet til klima- og miljøforum.

Klima- og miljøforum jobber mot 4 mål:

A. Klima- og miljøplan skal gi resultater som samsvarer med våre klima- og miljøambisjoner.

- Vi skal ved hjelp av tverretattlig samarbeid, bred medvirkning og samarbeid med lokalsamfunnet, utarbeide treffsikre og effektive mål og tiltak.
- Vi skal forankre planen i organisasjonen, hos kommunens innbyggere, og hos interessenter som vi er avhengig av å samarbeide med for å nå våre mål.
- Vi skal være en pådriver for at planens klima- og miljøtiltak blir gjennomført.
- Vi skal kontinuerlig vurdere effekten av planens mål og tiltak. Dette slik at vi kan sikre at vi har fokus på mål og tiltak som gir gode resultater.

B. Det skal gjennomføres klima- og miljøtiltak parallelt med utarbeiding av klima- og miljøplan.

- Vi skal komme med forslag til klima- og miljøtiltak, og være en pådriver for at de blir gjennomført og evaluert.

C. De ansatte i kommunen skal ha kompetanse, ressurser og motivasjon til å ta klima- og miljøvennlige valg i sitt arbeid.

- Vi skal gi råd til hvordan ledelsen kan lede sine ansatte til å ta klima- og miljøvennlige valg i sitt arbeid.
- Vi skal bidra til at klima- og miljøfokus blir implementert i planverk på struktur og systemnivå.

D. Innbyggerne skal ha kompetanse, ressurser og motivasjon til å ta klima- og miljøvennlige valg i sin hverdag.

- Vi skal gi råd til hvordan kommunen kan tilrettelegge for at innbyggerne tar klima- og miljøvennlige valg.
- Vi skal iverksette kommunikasjons- og handlingskampanjer rettet mot innbyggerne for å veilede i overgangen til lavutslippssamfunnet.

Hele mandatet til forumet kan lese i prosjektplan klima- og miljøplan 2021 – 2031, ref. PS 16/2020.

Forumet har følgende merknader og innspill til kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2032:

Plan og bygningsloven, § 11-2 Kommuneplanens samfunnsdel

Klima- og miljøforum vurderer at kommuneplanens samfunnsdel ikke er i tråd med plan og bygningsloven §11-2; «Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen...».

Klimaendringer og miljøskader er blant de største og mest dramatiske utfordringene verden står overfor. Samfunnsdelen har ikke, etter vår vurdering, tatt stilling til mål og strategier for

kommunesamfunnet som helhet. Den inneholder heller ikke beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning

Kommuneplanens samfunnsdel er ikke i tråd med statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.

Kommunens samfunnsutviklerrolle

Kommunen kan i sin rolle som samfunnsutviklere, myndighetsutøvere, tjenesteytere, innkjøpere, eiere og driftere påvirke en rekke ulike klima- og miljøtiltak, enten fordi kommunen er pådriver og tilrettelegger, eller fordi kommunen hindrer gjennomføringen av tiltak. Kommunen har en rekke virkemidler innenfor disse rollene. I kommuneplanens samfunnsdel står det følgende:

«Klimagassutslipp fra kommunal virksomhet og tjenesteproduksjon reduseres over tid målt som utslippsintensitet mot valgte måleenheter, og at man er på vei mot reduksjonsmålet for klimagassutslipp som kommunestyret har fastsatt.»

Dette forstås som at kommunen ikke skal bruke sin rolle som samfunnsutvikler til å påvirke, og at det kun er klimagassutslipp fra kommunens virksomhet og tjenesteproduksjon som skal reduseres, og bli målt. Dette er ikke i tråd med prosjektplan for klima- og miljøplan 2021 – 2031, og sentrale føringer nevnt i prosjektplanen, ref. PS 16/2020.

Klimakur 2030 understreker viktigheten av at kommunene tar i bruk sin rolle som samfunnsutvikler i klimaarbeidet. Viser til kapittel 12: «Kommunenes rolle». Viser også til Strategi for klimaomstilling Trøndelag, som formannskapet vedtok høringsuttalelse til 29.04.20, ref. PS 35/2020.

Utslippsmål

I samfunnsdelen refereres det til reduksjonsmål for klimagassutslipp som kommunestyret har fastsatt. I kommunestyret 14.02.2019 (ref. PS 11/2019) vedtok kommunestyre følgende utslippsmål:

«I tråd med FNs klimapanel, skal Stjørdal kommune ha mål om 50% reduksjon av sine klimagassutslipp fra 1990-nivå innen 2030».

Det antas at det er dette målet det refereres til. Dette bør komme tydeligere fram i dokumentet.

Det er ikke mulig å oppfylle dette målet kun ved å redusere klimagassutslipp fra kommunens egen virksomhet og tjenester. Dette da klimagassutslipp fra kommunens virksomhet og tjenester er en veldig liten andel av de totale klimagassutslippene til Stjørdal.

07.02.2020 meldte Norge inn et forsterket klimamål under Parisavtalen. Norges forsterkede klimamål er å redusere utslippene med minst 50 prosent og opp mot 55 prosent sammenlignet med 1990-nivå innen 2030. Det stilles spørsmålsteget ved om kommunen kan si at den skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak, når den har et utslippsmål som er på nivå med eller under det nasjonale målet.

Klimatilpasning og naturmangfold

Klimatilpasning og naturmangfold er ikke nevnt i samfunnsdelen. Disse temaene skal være del av klima- og miljøplan, ref. PS 16/2020. I henhold til internasjonale, nasjonale og regionale føringer bør disse temaene være en stor del av kommunens klima- og miljøarbeid.

Målkonflikt mellom mål 1 og 4.

Det vurderes å være potensiale for minst en målkonflikt i samfunnsdelen. Dette mellom følgende mål:

1. Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle våre lokalsamfunn
4. Være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak

Transport er den største direkte utslippskilden til Stjørdal kommune. Kommunen har skrevet under en byvekstavtale som har følgende overordnede mål:

«0-vekstmålet: Det betyr at veksten i persontransporten skal tas med kollektivtransport, sykling og gange. Det skal altså ikke være vekst i persontransport med bil. Byvekstavtalen skal også bidra til en mer effektiv arealbruk og mer attraktive bysentre og tettsteder.»

Det bør defineres hvordan disse målene skal balanseres.

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenåлма

Vår dato:

22.06.2020

Vår ref:

2020/5698

Deres dato:

06.05.2020

Deres ref:

2020/790-6

Stjørdal kommune
Postboks 133 / 134
7501 STJØRDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tor Sæther, 73 19 92 82

Uttalelse til varsel om oppstart og planprogram på høring - kommuneplanens arealdel - Stjørdal kommune

Fylkesmannen har som sektormyndighet mottatt melding om igangsatt arbeid og planprogram for kommuneplanens arealdel, og har følgende foreløpige vurderinger:

Landbruk

Stjørdal kommune har en forholdsvis gammel arealplan – fra 2013. Mye har endret seg på 7 år, og det er positivt at denne nå oppdateres og tilpasses dagens utfordringer. Det legges opp til at hele kommunen skal tas i bruk til utvikling, utbygging og befolkningsvekst, og det skal være enklere å etablere seg i hele kommunen. Fradeling og boligbygging utenfor definerte sentrumsområder kan tillates dersom landbruk og miljø ikke blir skadelidende. Herunder gjelder, ifølge planprogrammet, et utbyggingsmønster som bygger opp under klimamål og forpliktelser i Byvekstavtalen: 50 % vekst i sentrene – resten utenom.

Fylkesmannen som landbruksmyndighet er spesielt opptatt av landbruksinteressene og landbrukets produksjonsgrunnlag. Vi vurderer det derfor som positivt at planprogrammet legger opp til at det skal satses på landbruk og landbruksrelatet næring som grunnlag for vekst og utvikling i hele kommunen. Vi er derimot sterkt kritisk til en tolking av målene i byvekstavtalen om at 50 % av veksten i Stjørdal skal skje utenom sentrene. Vi signaliserer allerede nå en klar forventning om at veksten i all hovedsak skal skje i sentrene.

Vi viser til Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging hvor det er angitt følgende: «kommunene bør i overordnede planer fastsette minimumskrav til utnyttning i fortetningsområder». Vi anbefaler derfor at dette innarbeides for sentrumsnære utbyggingsområder. Dette kan gjelde både areal avsatt til bolig (boligtetthet), næring, sentrumsformål, og offentlig bebyggelse. I den forbindelse må det også legges til rette for en effektiv arealbruk til parkeringsformål. Dette gjelder også parkering under bakken. Det er viktig at det settes krav både til eksisterende og nye områder. For å redusere det totale arealbehovet er det også nødvendig at fortetningspotensialet i eksisterende utbyggingsområder i Stjørdal realiseres før man tar i bruk nye areal.

E-postadresse:
fmlpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.fylkesmannen.no/tl
Org.nr. 974 764 350

Planprogrammet understreker at nedbygging av dyrka mark skal unngås. Fylkesmannen vil i denne sammenheng minne om nasjonal jordvernstrategi fra 2015, som angir at omdisponering av dyrka jord skal reduseres til maksimalt 4000 daa årlig innen 2020. Jordvernstrategien ble oppdatert i forbindelse med budsjettframleggingen for stortinget i Prop.1 S (2018-2019) og jordvernet har stadig blitt styrket. I jordlovens § 9 er det et forbud mot bruk av dyrka jord til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon.

Jordvern er en viktig samfunnsinteresse som dreier seg «om å sikre jordbruksarealer for varig, framtidig matproduksjon, og i størst mulig grad unngå at matjord omdisponeres og tas i bruk til andre formål». Det skal derfor ligge tunge samfunnsinteresser til grunn for at dyrka mark skal kunne omdisponeres til andre formål enn matproduksjon. For å sikre at vurderinger skjer på bakgrunn av et godt og relevant kunnskapsgrunnlag, bør kommunen legge konkrete behovsvurderinger til grunn når planforslag utarbeides. Dette gjelder både for eksisterende og nye områder. Det bør også vurderes om arealreserver i eksisterende plan skal videreføres, tilbakeføres eller utvides. Vi kan i den forbindelse vise til Steinkjer kommune som et godt eksempel. I forbindelse med revisjon av arealdelen ble noen av de klarlagte byggeområdene i gjeldende arealdel for Steinkjer, tilbakeført til landbruksformål av jordvern hensyn.

Reindrift

Både Gaske Laanten sijte/ Feren reinbeitedistrikt og Saanti sijte/ Essand reinbeitedistrikt har bruksrettigheter i Stjørdal kommune. Stjørdalselva utgjør grensen mellom distriktene. Reindriftslovens § 19 fastslår at reindrifta har beiterett i fjellet og annen utmarksstrekning, og at beiteretten gjelder hele året. Reindrifta er rettighetshaver i alle saker som berører utmark og er å betrakte som part i saken, på lik linje med grunneierne. Det er viktig at kommunen legger til rette for en god dialog med reindriften gjennom hele planprosessen. Reindriftsutøvere en gruppe som det skal tas særlig hensyn til i planprosessen, jfr. plan- og bygningslovens § 5-1 *Medvirkning*.

Arealdelen skal gjøre de prioriteringene som er nødvendige for å sikre arealgrunnlaget for reindriften i et langsiktig perspektiv. Vi forventer at kommunen foretar en grundig vurdering av tiltak/ arealdisponeringer i forhold til reindriftsinteressene, spesielt i forhold til andre arealinngrep i reinbeitedistriktet. Gaske Laanten sijte og Saanti sijte er berørt av flere arealinngrep.

Reindriften

Gaske Laante reinbeitedistrikt består av fire siidaandeler, som driver sammen hele året. Øvre reintall i vårflokk er 2000 rein. Stjørdal benyttes i hovedsak som vinter- og vårbeiter. I 2014 ble det utarbeidet en helhetlig KU for Feren reinbeitedistrikt (Bioforsk rapport vol. 9 Nr. 2014). Denne beskriver reindriftras bruk og årssyklusen for driften. Vi viser til denne for nærmere beskrivelse av reindriftras bruk..

Saanti sijte /Essand reinbeitedistrikt

Saanti sijte består av 9 siidaandeler som i hovedsak driver samlet hele året. Distriktet har et øvre reintall på 4500 rein i vårflokk. Saanti sijte omfatter deler av kommunene Stjørdal, Meråker, Selbu og Tydal. I tillegg benyttes det et område på svensk side innenfor Åre Kommun. Sijten er et helårsdistrikt, uten klare geografiske skiller mellom årstidsbeitene, men distriktet bruker også Femunden reinbeitedistrikt som vinterbeite felles med Gåebrien sijte.

Saanti sijte bruker beitene i Stjørdal kommune hele året, selv om mesteparten av flokken flyttes til Femunden sijte. De mest sårbare områdene er kalvingsområdene som ligger øst i kommunen, rundt Skarven og Ytre- og Øystre Sonvatnet. Det er tilgangen på gode lavbeiter/vinterbeiter som er

minimumsfaktoren for distriktets produksjonspotensial. I vintre med store mengder snø, er lavlandsbeitene svært viktige for næringstilgang etter lengre tid i negativ energibalanse.

Generelt er beitene i Stjørdal kommune av høy verdi for reindriften i Saanti sijte. I tillegg har Saanti sijte flere flyttleier i Stjørdal kommune. Områder rundt Gråvatna, Finngleppfjell og Skarvan er også tatt inn som *hensynssone reindrift*, noe vi mener skal videreføres i kommende arealplan. Her har vi ei svært produktiv reindriftsnæring. Det er viktig at kommunen legger til rette for at det kan fortsette slik i fremtida.

Konsekvensutredning

For en bærekraftig reindrift er man avhengige av gode og sammenhengende beitearealer. Det er en særlig oppgave for planleggingen å ivareta naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Ved planlegging og saksforberedelse er det viktig å ta hensyn til tidligere inngrep i samme område. Reindriften er en samisk næring og en viktig del av det materielle grunnlaget for samisk kultur.

For at reindrifta og andre næringer skal være bærekraftige vil det være viktig at man finner løsninger som medfører at de enkelte næringene ikke legger begrensninger på andre næringer, noe som også gjelder spredt fritidsbebyggelse. Løsningene kan blant annet gjøres gjennom bruk av hensynssoner, LNFR-områder og krav til innhold i konsekvensutredninger for temaer hvor reindrifta blir berørt. I planprogrammet er det en sjekkliste for å vurdere om tiltak berører interesser som medfører at det skal lages en konsekvensutredning. Vi gjør oppmerksom på at Forskrift om konsekvensutredning § 21, sier: «...der hvor reindriftsinteresser blir berørt skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistriktet vurderes.»

Som nevnt, er det laget en helhetlig konsekvensutredning for Feren reinbeitedistrikt. Vi forutsetter at kommunen legger denne til grunn og bruker den aktivt i sine vurderinger av nye tiltak.

Vurderinger

Reindrift er svært lite nevnt, både i samfunnsdelen og planprogrammet. I innspillveileder står det at reindrift vektlegges ved innspill om hytter/fritidsbygg og massetak. Dette er bra.

Reindriftens største utfordring er fragmentering og redusering av reinbeitearealene som følge av større tekniske inngrep og økt menneskelig/ motorisert ferdsel i beiteområdene. Fylkesmannen legger til grunn at dette tas hensyn til. Distriktsplan, tidligere konsekvensutredninger og reindriftskart for reinbeitedistriktene må legge føringer for utarbeiding av kommuneplanens arealdel. Distriktsplaner ligger på Fylkesmannens hjemmeside: (<https://www.fylkesmannen.no/Trondelag/Landbruk-og-mat/Reindrift/>). Reindriftas arealbrukskart finnes på: kilden.nibio.no

Vi ser at aktivitet og ferdsel i utmark er en økende utfordring for reindriften. Oppkjøring av skiløyper, tilrettelegging for fot-/sykkelturer mm, kan medføre aktivitet i viktig reinbeiteområder. Fylkesmannen ber kommunen om å utarbeide en oversikt over sti- og løypenettet sommer og vinter, som et informasjonsgrunnlag. Dette vil være et godt verktøy for vurdering av konsekvenser for reindriften. Vi vil også anbefale kommunen om å utarbeide en sti- og løypeplan i samråd med reinbeitedistriktene.

Klima og miljø

Det er positivt at Stjørdals arealpolitikk skal gjøre det enkelt for innbyggerne å ta klima- og miljøvennlige valg i hverdagen. Fylkesmannen forventer å se dette som en rød tråd i planbeskrivelse kart og bestemmelser.

Støy

På landsbasis er støy blitt et økende miljøproblem som rammer svært mange mennesker. Som følge av blant annet E14, E6, jernbane og flyplass påføres deler av lokalmiljøet i Stjørdal en mer eller mindre kontinuerlig støybelastning. Kommunen bør vurdere nytten av å samle eksisterende kunnskap om støy i et eget temakart. Planlagte tiltak i kommuneplanen som kan medføre støy, bør også inngå i et slikt kart. Støysonekartet vil vise hvor støy må vies spesiell oppmerksomhet i kommuneplanen og i videre detaljplanlegging. For behandling av støy på kommuneplannivå viser vi til Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2016, med veileder.

Samordnet bolig-, areal og transportplanlegging

Fylkesmannen ser ikke at det er i samsvar med Byvekstavtalen å legge til rette for opptil 50 % boligutbygging utenfor definerte sentrumsområder. Førende for en slik strategi må i så fall være at nye utbyggingsområder må utredes i forhold til hvordan de vil bidra til nullvekstmålet og statlig planretningslinjer for samordnet bolig-, areal og transportplanlegging.

Gjennom byvekstavtalen har Stjørdal forpliktet seg til å sørge for at hovedtyngden av arealutvikling skal skje innenfor gang-/sykkellavstand fra sentrum av tettstedene utpekt i senterstruktur vedtatt i IKAP21 og/eller i gangavstand fra god kollektivtransport i tilknytning til tettstedsområdene. Vi minner om at det overordnede målet for byvekstavtalen er å sikre at veksten i persontransport tas med kollektivtransport, sykling og gange. Løsningene som velges må bidra til å sikre bedre fremkommelighet totalt sett, spesielt ved å tilrettelegge for attraktive alternativer til privatbil. Vi minner også om kapittel 5 i Byvekstavtalen. Summen av areal- og arealrelaterte tiltak som foreslås skal samlet understøtte nullvekstmålet, eksisterende og planlagte infrastrukturinvesteringer, porteføljestyling og statlige planretningslinjer for bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP). Arealutviklingen i byvekstkommunene skal skje slik at den underbygger nullvekstmålet. Det innebærer at hovedtyngden av arealutviklingen legges til de prioriterte tettstedsområdene. Vi minner også om KMD sin veileder Planlegging for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse i landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsområder.

Utredning av arealbehov

Fylkesmannen er enig i at det kan planlegges med noe overkapasitet i arealreserven i KpA, men vi advarer om at det ikke nødvendigvis er et framtidsrettet grep å planlegge med en betydelig tilgjengelig overkapasitet, som det står i planprogrammet. En risiko ved en slik tilnærming til den overordnede planleggingen er at kun deler av avsatte arealer til utbygging kun delvis bygges ut, og at nye områder "tas hull på" før allerede påbegynte byggeområder er godt nok utnyttet. For å unngå dette har kommunen mulighet til å benytte seg av rekkefølgekrav som sikrer best mulig utnyttelse av kommunens arealer. Eksisterende ikke realiserte byggeområder bør vurderes i planarbeidet, og tas ut dersom utbygging av områdene ikke er realistiske.

Strandsoneretningslinjene

Stjørdal er en kommune med stort arealpress innenfor 100-metersbeltet til strandsonen. Vi forventer at nye og eksisterende bygge- og anleggsområder i kommuneplanens arealdel vurderes opp mot statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen.

Forurensning

I tabellen under konsekvensutredninger må Grunnforurensningsdatabasen inn som kilde. Under vannkvalitet må Vann-nett inn som kilde. Endring i avrenning mm bør vurderes i forhold til gamle avfallsfyllinger og fare for både økt utlekking og punktering ved erosjon av disse.

Naturmangfold og vann

Vannmiljø må utredes i planarbeidet. Kommunen er ansvarlig for det nasjonale laksevassdraget Stjørdalselva og videre må kommunen ha et mål om rene vann og vassdrag for å fremme biologisk mangfold, folkehelse og rekreasjon. Oppfølgingen av vannforskriften er her sentral. I et klimatilpasningsperspektiv bør kommunen ha fokus på bevaring og restaurering av viktig natur. Dette vil være å ta vare på intakte naturtyper som reduserer flomskader (f.eks. myrer, våtmarker, elvesletter og kantvegetasjon), deretter må det fokuseres på å restaurere samme type områder, åpning av lukkede vannløp, fjerning av vandringshindre for fisk mm. KU bør utrede konsekvenser for anadrom og katadrom fisk, påvirkning av sidevassdrag, bekker mm. I dette ligger også hvordan arealplanen kan bidra til å styrke levevilkårene for trua og sårbare arter.

Planprogrammet sier naturtyper skal utredes og at naturbase skal sjekkes. Det kan være tilfeller der det ikke er kartlagt for naturtyper innenfor kommunens arealer, det kan derfor være nyttig om det innhentes naturfaglig kompetanse til å bidra tett i planarbeidet fra starten av og vurdere om ytterligere områder bør kartlegges. Vi påpeker at det skal gjennomføres en del NiN (Natur i Norge)-kartlegging i deler av Stjørdal i sommer og at vi anbefaler at det ventes med å sette av områder til resultatene er på plass (ca. april 2021). Det er Miljødirektoratet som er ansvarlig for kartlegging og innlegging av resultat i databaser.

Fylkesmannen påpeker avslutningsvis at alle saker som berører natur- og miljø skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 (jf. nml § 7). Dette gjelder både det enkelte tiltak og planen som helhet.

Helse og omsorg

Nasjonale og vesentlige regionale interesser på folkehelseområdet, legger til grunn at folkehelse skal ligge til grunn i all planlegging, et folkehelse- og bærekraftig perspektiv innebærer føre-var prinsipp som i tillegg til å forhindre helseskade og forebygge akutte situasjoner at kommunen også skal planlegge for å fremme og vedlikeholde helse. I et hvert tilfelle skal det således gjøres en vurdering av de negative konsekvensene for folkehelsen, her under må det gjøres konkrete vurderinger basert på virkning planen langsiktig vil ha for folkehelsen, utjamning av miljø- og samfunnsmessige vilkår hos ulike grupper/og eller lokalmiljøer. Medvirkning er sentralt og kommunen bør gjennom sin planlegging legge til rette for at flest mulig har anledning til å komme med innspill – særlig sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder eldre, mennesker med funksjonsnedsettelser og barn og unge.

Arealdelen setter en standard og er førende for underliggende område- og detaljreguleringsplaner. Stjørdal skal i arealplan se på fortetting og Fylkesmannen som folkehelsemyndighet vil gjøre kommunen oppmerksom på at mange av de potensielle gevinstene ved urban utvikling og fortetting, kan feile dersom man ikke tar hensyn til boligtilgang for alle, tilgang til grøntarealer, trafikkkløsnings for øvrig og sosialt samhold. Tydelige bestemmelser er derfor viktig også for folkehelserelevante tema.

Fra planprogrammet fremkommer viktige tema som må ligge til grunn for god stedsutvikling og utvikling av boligområder med god bokvalitet. For folkehelsen er det avgjørende viktig at boforhold og livsvilkår er helsefremmende og at innbyggerne ikke utsettes for helseskadelige påvirkninger eller

ulykkesrisiko. Fylkesmannen vil i tillegg til de tema som er listet opp for konsekvensutredning minne om at en utredning av helsekonsekvenser kan bidra til en bedre oversikt og mer langsiktig systematisk planlegging som kan bidra til styrket folkehelse i kommunen. Helsekonsekvensutredning kan gjøres som en selvstendig utredning eller inngå som en del i mer generelle konsekvensutredninger. For mer info: <https://www.helsedirektoratet.no/tema/folkehelsearbeid-i-kommunen/helsekonsekvensutredning>

Den demografiske utviklingen med en økende andel og antall eldre vil sette press på helse- og omsorgstjenestene. Organiseringen av rasjonell tjenesteyting er lettere å få til hvis befolkningen, spesielt de eldre, samles mer i tettsteder og nært disse. Tettstedsutviklingen er derfor også av betydning for å gjøre det mulig også i fremtiden å ha bærekraftige tjenester. Prioritering av arealer til omsorgsleiligheter og andre tjenesterelevante formål må sees i sammenheng med planer for sektorområdene og boligplanen.

Universell utforming:

Å legge til rette for tilgjengelighet for alle innbyggerne i kommunen er viktig for både den fysiske og den mentale helse til innbyggerne. Uteområde og offentlige rom må utformes slik at alle uavhengig av alder og funksjonsnedsettelse kan være aktiv i sitt nærområde og i kommunen forøvrig. Nylig er det publisert en veileder som gir en oversikt over krav og anbefalinger til universell utforming av ulike uteområder (https://universellutforming.no/uploads/s6zs3bpT/Uteomrder_krav-og-anbefalinger_WEB.pdf). Veilederen gir oversikt over krav i henhold til TEC-17, men også når kommunen gjennom å stille kvalitetskrav kan sikre gode universelle uterom.

Samfunnssikkerhet

På overordnet plannivå har planmyndigheten god mulighet til å se farer og behov for sikringstiltak i et helhetlig perspektiv. Kommunen skal i kommuneplanens arealdel gi et godt oversiktsbilde over hva som er de samfunnssikkerhetsmessige utfordringene knyttet til arealene i kommunen. Videre er det viktig å avklare hensynet til samfunnssikkerhet tidlig i planprosessen for å hindre videre ressurskrevende planlegging som likevel ikke lar seg realisere. Kommuneplanen skal gi rammer og retningslinjer for nye utbyggingsformål og fremtidig arealbruk. Disse bør være forutsigbare når det foreslås områder for fremtidig utbygging, slik at risiko- og sårbarhetsforhold kan vurderes. Krav om ROS-analyse gjelder alle planer for utbygging iht. plan- og bygningsloven § 4-3. I kommuneplanens arealdel skal derfor ROS-analyse gjennomføres.

Forskrift om konsekvensutredning stiller videre krav til bruk av ROS-analyse som metode når samfunnssikkerhet skal vurderes. Analysen skal danne grunnlag for videre arealplanprosesser på alle nivå, og skal inngå som en av forutsetningene for arbeidet med kommuneplanen. I ROS-analysen skal risiko og sårbarhet vurderes med sannsynlighet og konsekvens. Det skal videre gjøres en vurdering av både eksisterende risiko knyttet til arealene i seg selv, og hvordan en utbygging kan påvirke risikobildet. ROS-analysen benyttes til å vurdere om aktuelle områder er egnet til utbygging, eller om andre områder må vurderes. Dersom det ikke er krav om reguleringsplan må ROS-analysen vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som er av betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, samt om utbyggingen kan medføre endringer i risiko- og sårbarhetsforhold.

Det vil være relevant å bruke kommunenes helhetlige ROS-analyse som del av grunnlagsmaterialet i arbeidet med samfunnssikkerhet i kommuneplanens arealdel. Videre er det viktig å benytte de verktøyene som er relevante i plan- og bygningsloven for å sikre at hensyn til samfunnssikkerhet blir ivarettatt. Eksempler på dette er hensynssoner, planbestemmelser og arealformål. Kjente faresoner

bør markeres som hensynssoner i plankartet, og det skal da knyttes særlige bestemmelser til tiltak i slike områder.

Naturfarer som flom og skred kan være sentralt i kommunens risikobilde knyttet til arealdisponering. I tillegg er det også relevant å vurdere eventuelt virksomhetsbasert risiko som kan påvirke arealbruk, som f.eks. ulykker/utslipp knyttet til industri, brann, og naturreisiko som skogbrann. Videre er det viktig at kommunen vurderer hvordan endringer i klimaet vil påvirke sårbarheten i kommunen. Eksempler på dette kan være ekstrem vind, intense nedbørsperioder mm., med vurderinger av konsekvenser og aktuelle tiltak.

Iht. statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning må kommuneplanens arealdel brukes aktivt for å oppnå en samlet arealdisponering som ivaretar hensynet til et klima i endring. Videre sier SPR at det i planprogrammet skal gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer behov for oppheving eller revisjon av gjeldende reguleringsplaner.

Hvordan hensyn til samfunnssikkerhet skal ivaretas i arealplanlegging er beskrevet i DSB sin veileder Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging (2017). Se også sjekkliste i vedlegg 5 for eksempler på uønskede hendelser og lenker til nyttig regelverk. Videre påpeker KMDs «Rundskriv H-5/18, Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling» at hensynet til samfunnssikkerhet skal være førende for arbeidet med kommuneplanens arealdel og viser hvordan hensynet til samfunnssikkerhet kan ivaretas i slike planer.

Videre arbeid

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at dette er en veiledende uttalelse basert på de opplysningene som fremkommer av oppstartsvarselet. Fylkesmannen vil komme tilbake med en endelig uttalelse når planen sendes på høring.

- Fylkesmannen ønsker å oppnå best mulig dialog og tidlig avklaring av nasjonale og viktige regionale interesser. Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å benytte seg av regionalt planforum som en arena for dette. Saker meldes inn til Trøndelag fylkeskommune på postmottak@trondelagfylke.no.
- Ønsker kommunen avklaringer under utarbeidelse av planforslaget er det mulig å ta kontakt med Fylkesmannens fagavdelinger eller saksbehandler på kommunal- og justisavdelingen. Se kontaktliste.
- Kartverket tilbyr kvalitetssikring av arealplaner etter plan- og bygningsloven og vi minner om at det ved høring sendes ett eksemplar av SOSI-fil og pdf-fil til Kartverket Trøndelag på e-post: plantrondelag@kartverket.no

Med hilsen

Thomas Møller (e.f.)
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Tor Sæther
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Klima og miljø: Vegar Christoffersen Walsø – 73 19 92 62

Landbruk: Aino Holst Oksdøl – 74 16 82 00

Samfunnssikkerhet: Lars Petter Løkken – 74 16 81 76

Helse og omsorg: Ann Marit Kristiansen – 74 16 82 14

Reindrift: Elsemari Iversen – 74 13 80 55

Statens vegvesen

STJØRDAL KOMMUNE
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Ola Belsaas / 741 22693

Vår referanse:
20/82330-2

Deres referanse:
2020/790-6

Vår dato:
24.06.2020

Statens vegvesens uttalelse til varsel om oppstart og planprogram for kommuneplanens arealdel i Stjørdal kommune

Vi viser til deres oversendelse datert 6. mai i år.

Statens vegvesen har ansvar for å påse at føringene i Nasjonal transportplan, statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss videre som forvalter av riksveg og som faglig sektormyndighet for vegtransport.

Bakgrunn

Kommuneplanens arealdel (KPA) for Stjørdal kommune ble sist rullert i 2013. Det er senere foretatt mindre endringer av planen, men ikke lagt inn nye areal til utbygging eller økt arealutnyttelse i allerede eksisterende areal. Føringene i gjeldende plan er dermed i all hovedsak de samme som ble vedtatt i 2013, og planen er nå moden for rulling. Varsel om oppstart består av to dokumenter, henholdsvis forslag til planprogram og en innspillveileder. Planprogrammet inneholder overordnede kommunale føringer, opplegg for medvirkning, beskrivelse av utredningsbehov mv., mens innspillveilederen beskriver hva kommunen vil legge vekt på i sin vurdering av innspill om endret arealbruk til ulike formål. Planprogram med innspillveileder skal etter planen fastsettes i kommunestyremøte 10. september 2020. Frist for å komme med innspill til selve planarbeidet er syv uker etter dette møtet.

Statens vegvesens vurderinger

Som statlig sektormyndighet har Statens vegvesen et selvstendig ansvar for å koordinere trafiksikkerhetsarbeidet for å bedre sikkerheten i vegtransporten, og i lys av dette være en pådriver for at alle aktører bidrar til å oppfylle nullvisjonen og nasjonale målsettinger.

Vi har derfor følgende kommentarer til varselet om oppstart:

Postadresse
Statens vegvesen

Telefon: 22 07 30 00

Kontoradresse
Byavegen 48
7715 STEINKJER

Org.nr: 971032081

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Stjørdal kommune har solid tradisjon for grundige planprosesser, og kommunedirektørens forslag til arealplan og prosess er normalt konsistent og godt gjennomarbeidet. Så har det forekommet at de mange forslag fra ulikt hold har gjort endelig planforslag langt mindre oversiktlig og vanskeligere å orientere seg i – samt medført en rekke innsigelser. Statens vegvesen tror derfor at grepet med en innspillveileder kan være nyttig og arbeidsbesparende for alle parter. Dersom dette kan bidra til å synliggjøre sammenhengen mellom nasjonale og regionale føringer og kommunens overordnede målsettinger, mot ideer og ønsker fra grunneiere og publikum, er det positivt.

Med forankring i kommuneplanens samfunnsdel (under revisjon og på samtidig høring), som igjen tar utgangspunkt i FNs bærekraftsmål, framholdes viktige mål og strategier med virkning for arealbruken innen klima og miljø, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft.

Stjørdal kommunes fire hovedmål rommer minst én potensiell innbyrdes konflikt, som slike overordnede målsettinger gjerne gjør: Mål 1 ønsker vekst og tilflytting i hele kommunen, mens en i mål 2 og 4 målbærer fortetting i sentrum og ønsket om å være en foregangs-kommune innen klima og miljø. I praksis betyr dette at man ønsker seg «begge deler», noe som er forståelig. Samtidig krever det at praktisk politikk og forvaltning (som f.eks. KPA) definerer hvordan dette skal balanseres med hensyn til hvor utbygging kan finne sted, omfanget av denne og hvordan konsekvenser som ny trafikk skal håndteres.

Gjennom Byvekstavtalen er utbyggingsvolumet definert til å være minimum 50% i sentrene og resten utenom, men for å oppfylle egne målsettinger fordrer dette at ny boligbebyggelse *reelt* omfattes av et kollektivtilbud eller at gange og sykkel gjøres til naturlige transportvalg. For Statens vegvesens vedkommende vil særlig vurderingen av konkrete byggeområder mot statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP) bli vektlagt. Dersom konkrete forslag om fradeling og boligbygging åpenbart er i strid med planretningslinjene, mener vi bestemt at kommunens målsetting om å planlegge for overkapasitet må vike. Årsaken til at FN har funnet det nødvendig å vedta egne bærekraftsmål er nettopp at vår praksis med vekst og valgfrihet til å bo hvor vi ønsker, ikke er bærekraftig.

Statens vegvesen mener at forslag til planprogram og innspillveileder er et godt utgangspunkt for videre prosess for revisjon av kommuneplanens arealdel for Stjørdal kommune. Vi imøteser nærmere diskusjoner når innspillfasen skal omsettes til konkrete forslag, og deltar gjerne med synspunkt og vurderinger i de ulike tema som omfattes av vårt ansvarsområde.

Vi ønsker Stjørdal kommune lykke til med arbeidet.

Transportforvaltning midt 1

Med hilsen

June Stubmo
seksjonsleder

Ola Belsaas

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE, Fylkets hus Postboks 2560, 7735 STEINKJER

STJØRDAL KOMMUNE
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Dato: 18.06.2020
Saksref: 202004606-2
Deres ref.: 2020/790-6
Side: 1 / 2

Vår saksbehandler: Hilde Marie Prestvik
Telefon:
Mobil: + 47 94808036
E-post: hilde.marie.prestvik@banenor.no

Stjørdal kommune - Kommuneplanens arealdel - tilbakemelding på varsel om oppstart og planprogram på høring og offentlig ettersyn

Vi viser til deres brev av 6. mai angende varsel om oppstart av kommuneplanens arealdel og planprogram på høring.

Jernbanestrekningen i Stjørdal betjener jernbanetrafikk på Nordlandsbanen, Meråkerbanen og Trønderbanen. I henhold til jernbanesektorens handlingsprogram 2018 – 2029 og Byvekstavtalen for Trondheimsområdet, planlegges utvikling av jernbanen i Trøndelag i de kommende årene med tiltak som innfasing av nye togsett, elektrifisering, dobbeltspor og stasjonstiltak.

Bane NOR har som jernbanemyndighet har følgende merknader:

Jernbanens arealbehov

I arbeidet med kommuneplanens arealdel må det sikres arealer til jernbaneformål slik at jernbanen kan driftes, vedlikeholdes og fornyes på en effektiv måte. Det kan ikke legges til rette for nye tiltak eller utbyggingsområder inntil jernbanespor som kan vanskeliggjøre eller fordyre drift av jernbanens infrastruktur. Bane NOR har behov for tilgang til jernbanearealene for ikke-skinnegående maskiner og må også sikres adkomst til jernbanens sidearealer for gjennomføring av tiltak knyttet til sikker togfremføring og sikker byggegrunn. Vi anbefaler at det i retningslinjene til planen henvises til at byggegrenser under, over og langs jernbanen skal være i henhold til jernbanelovens § 10.

Ved Stjørdal stasjon vil det være behov for arealmessige tilpasninger av spor, plattformer og stasjonsutforming som følge at ny rutestruktur med hyppigere togavganger innføres.

Kommuneplanens arealdel for Stjørdal kommune 2013 – 2022 har avsatt trasé for fremtidig dobbeltspor med hensynssone for omlegging av jernbanetrasé til Forbordfjellet tunnel. Bane NOR ønsker at hensynssone med nåværende planbestemmelse opprettholdes. For å sikre mulig utbygging av dobbeltspor på jernbanen jamfør Konseptvalgutredning for veg og bane (KVU) Trondheim – Steinkjer, er vi avhengige av at begge traseene fremdeles avsettes som aktuelle jernbanetraseer og at kommunen innehar en restriktiv holdning i forhold til nye byggetiltak på og ved disse traséene.

Utvikling av knutepunkter ved jernbanestasjoner

Stasjonene på jernbanen utgjør viktige knutepunkter i Stjørdal, og Bane NOR anbefaler at det innarbeides målsettinger om bedre gang- og sykkeladkomst til kommunens jernbanestasjoner. For innbyggerne som bor utenfor sentrum, vil tilgangen til sykkelparkering ved stasjonene, attraktive arealer for omstigning mellom tog og buss og tilgang på arealer for park and ride ha betydning for at andelen som reiser med tog øker og økt bruk av kollektivknutepunktene ved jernbanestasjoner.

Utvikling av sentrumsområder ved jernbanestasjoner vil styrke knutepunktene og Bane NOR er positive til en høy arealbruk og tiltak som legger til rette for økt aktivitet ved jernbanens knutepunkter så lenge sikkerhet mot ferdsel på og ved jernbanespor er ivarettatt tilfredsstillende. Bane NOR er positiv til at Stjørdal kommune prioriterer igangsetting av en reguleringsplanprosess for Stjørdal stasjon. Samhandling mellom transportaktørene vil være viktig for å oppnå målsettinger om helhetlig knutepunktutvikling og nullvekstmålet for persontrafikk i by.

Stjørdal kommune har målsettinger om å være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak samtidig som det legges til rette for vekst i alle kommunens lokalsamfunn. I henhold til statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging vil Bane NOR understreke viktigheten av å prioritere utvikling og fortetting rundt etablerte kollektivknutepunkter og i sentrumsområder foran utbygging utenfor sentrum. For å oppnå felles nasjonale miljømål, må kommunen aktivt prioritere utbygging der miljøgevinsten er størst. Slik kan man ta ut potensialet til knutepunkter med en overføring av transportandeler til gange, sykkel og buss/tog.

Fortetting av sentrumsområder ved Stjørdal og Skatval stasjoner vil berøre planoverganger over jernbanen. Bane NOR vil ikke kunne akseptere nye utbygginger som medfører økt bruk eller andre endringer som øker risikoen ved eksisterende planoverganger. Dersom kommuneplanen legger til rette for nye byggeområder ved Skatval og Stjørdal sentrum, anbefaler Bane NOR at det samtidig sikres arealer for å etablere nye veiforbindelser slik at planoverganger over jernbanen kan saneres.

Naturfarer

Arealsituasjonen rundt jernbanetraseene i Stjørdal kommune er på enkelte steder trang og deler av eksisterende og fremtidig jernbanetrase ligger i aktsomhetsområder for flom og skred. Jernbanen er en kritisk nasjonal infrastruktur, som bør omtales i ROS- analysen som utarbeides for kommuneplanens arealdel. Dersom det i en tidlig planfase dokumenteres om nye byggeområder som foreslås i nærheten av jernbane er egnet for utbygging og om det bør gjennomføres nødvendige risikoreduserende tiltak før nye utbyggingsområder kan utbygges, vil kommuneplanens arealdel kunne gi tydelige krav og føringer for kommende reguleringsplaner. Vi anbefaler at kommunen tar kontakt med Bane NOR dersom jernbanen skal belyses i kommuneplanens ROS- analyse.

Informasjon om våre krav til planlegging i nærheten av jernbanen finnes i vår veileder for nasjonale interesser i arealplanlegging.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
Sjef Planforvaltning Planavdelingen,
Infrastrukturdivisjonen

Hilde Marie Prestvik
arealplanlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Stjørdal Kommune
Postboks 133
7501 Stjørdal

Vår saksbehandler
Malin Grendal

Vår referanse
17/00046-72
Deres referanse
2020/790-6

Vår dato
10.06.2020
Deres dato

Innspill til varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram, rullering av kommuneplanens arealdel - Stjørdal kommune

Bakgrunn

AtB har mottatt varsel om oppstart av rullering av kommuneplanens arealdel og høring av planprogram med innspillsveileder.

Kommuneplanens arealdel (KPA) ble sist rullert i 2013. Formålet med planarbeidet er å fastsette langsiktige rammer for arealutviklingen i Stjørdal, i tråd med mål og strategier fastsatt i kommuneplanens samfunnsdel. Planen skal også oppdateres i forhold til vedtatte arealplaner og den arealutviklingen som har vært i Stjørdal siden 2013.

Innspillsveilederen skal hjelpe de som ønsker å komme med innspill til selve planen. Den beskriver hva kommunen vil legge vekt på i sin vurdering av innspill om endret arealbruk til ulike formål. Innspillsveilederen gir også et signal til overordnede myndigheter om hvordan kommunen planlegger å ivareta nasjonale og regionale føringer i planarbeidet.

Forslag til planprogram

I forslag til planprogram er det listet opp føringer for planarbeidet fra kommuneplanens samfunnsdel.

Noen av disse er:

- Stjørdal skal ha et utbyggingsmønster som støtter opp under klimamålene og forpliktelsene i byvekstavtalen.
- Kommunen prioriterer, og legger til rette for overgangen til kollektive og utslippsfrie transportløsninger.
- Tilpasse arealbruk, parkering og infrastruktur slik at mest mulig av persontransportbehovet kan tas med gange, sykkel og kollektivtransport.

AtB AS

Post- og besøksadresse: Prinsensgate 39, 7011 Trondheim
Fakturaadresse: AtB AS 880013 c/o Visma Services Norge AS, Postboks 1560, 7435 Trondheim
Telefon: 478 02 820 – Epost: atb@atb.no – www.atb.no
Org. nr.: 994686011

AtB synes det er positivt at Stjørdal kommune skal utvikles i en retning som tilrettelegger for flere grønne reiser. Vi oppfordrer til at arealbruksstrategien bygger opp under og fortetter innen eksisterende strukturer. En konsentrert arealbruksutvikling er avgjørende for å lykkes med å få flere til å velge kollektivtransport, sykkel og gange fremfor bil i det daglige.

ROS-tema

Plan- og bygningsloven (PBL) stiller krav til hvilke utredninger som må gjennomføres i forbindelse med planarbeidet. Det skal utarbeides konsekvensutredning (KU) og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS). ROS-analysen skal bl.a. se på temaet trafiksikker skolevei. Vi ønsker å spille inn trafiksikker atkomst til holdeplasser som ROS-tema.

Medvirkning

Vil det bli gjennomført samråd/medvirkningsmøter med myndigheter og høringsparter? AtB ønsker isåfall å delta.

Mobilitetsplan for Stjørdal

AtB arbeider med en mobilitetsplan for Stjørdal. Hensikten med denne mobilitetsplanen er å analysere kollektivtilbudet til Stjørdal kommune og finne ut om kollektivtilbudet i dag er tilrettelagt på en slik måte at flest mulig kan og ønsker å benytte seg av det. Planen resulterer i ulike alternativ og anbefalinger for videre drift av området.

Stjørdal stasjon

Stjørdal stasjon vil få enda større betydning for kollektivtrafikken i framtiden. Satsingen på toget som en bærebjelke i kollektivtilbudet, spesielt mellom Steinkjer og Trondheim med Stjørdal som det største knutepunktet på strekningen, vil kreve en større tilrettelegging ved stasjonen. Bussen vil fortsatt ha stor betydning for både strekningen Stjørdal-Trondheim og man må se på om tilbringertilbudet til toget/buss kan utvikles. Stasjonsområdet må derfor få stor oppmerksomhet i planprosessen og tilpasses framtidig behov for tilgjengelighet, tilstrekkelig arealer og funksjonalitet.

Det må ses på om det kan legges til rette for korttidsregulering av busser. Det er videre behov for en mer funksjonell utforming av holdeplass-området (utforming for bussene, for reisende, for omstigning mellom buss og omstigning buss-tog). Det må tas høyde for at busstilbudet vil vokse og endre karakter i et lengre perspektiv. Arbeidet med planene vil avklare overnevnte forhold.

Med vennlig hilsen

Malin Grendal

Seksjon for areal og infrastruktur

Dette brevet er elektronisk signert.

Liste over mottakere:
Stjørdal Kommune

Liste over kopimottakere:
Trøndelag Fylkeskommune
Trøndelag Fylkeskommune